

การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

ปริญญานิพนธ์
ของ
จรัสกร เล็กตระกูล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
มีนาคม 2553

การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

ปริญญานิพนธ์
ของ
จรัสกร เล็กตระกูล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

มีนาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

บทคัดย่อ
ของ
จรัสกร เล็กตระกูล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
มีนาคม 2553

จรัสกร เล็กตระกูล. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
ปริยญาณินทร์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบล
ขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยินและมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือ
ในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ เลือกโดยวิธีเจาะจง
(Purposive sampling) จำนวน 6 คน ใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 5 วัน ในเวลาเสริมนอกเวลา
เรียน วันละ 60 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเป็น 20 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ
ประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำและแบบสอบถามวัด
ความสนใจในการอ่านสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ และสถิติ
ทดสอบ The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้
ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก
2. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้
ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้
ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

A STUDY ON THE ABILITY OF WORDS READING AND THE INTEREST IN READING
OF GRADE III STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT THROUGH
THE ENHANCING READING SKILL PROGRAM

AN ABSTRACT
BY
CHARASKORN LEKTRAKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

March 2010

Charaskron Lektrakul. (2010). *A Study on the ability of words reading and the Interest in reading of grade III students with hearing impairment through the enhancing reading skill program*. Master thesis, M.Ed. (Special Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst Prof. Dr.Daranee Saksiriphol, Asst Prof. Dr.Paitoon Pothisan.

The purposes of this research is study, the ability of words reading and the interest in reading of grade III students with hearing impairment through the enhancing reading skill program.

The subjects were 6 students with hearing impairment with hearing loss more than 90 dB, have been evaluated by hearing impairment experts, obtaining a certificate of disability and using sign - Language. The subjects do not posses any additional disabilities including deficiencies in intelligence level or multiple disorders. These 6 subjects were selected by the purposive sampling of the first semester of 2009 academic year Setsatian school for the deaf. They have been observed for research for the duration of 5 days, 60 minute each day during extracurricular reading hours for the total of 20 sessions. The instruments of this research were teaching plans, related academic exercises, computer exercises, reading feedback questionnaires. The statistics for data analysis were median, Inter-quartile Range, and Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Ranks Test.

The research findings were as follows:

1. The subjects ability to read and understand after using the reading enhancement package was at outstanding level.
2. The post-test of ability to read and understand vocabulary of the subjects after using the reading enhancement package was higher than pre-test achievement, significantly at.05 level.
3. The reading attention of the students after using the reading enhancement package was very good.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
ของ
จรัสกร เล็กตระกูล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

.....ประธาน
(ดร.มลิวลย์ ธรรมแสง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง เป็นอย่างสูงที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่าและให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้กำลังใจด้วยความห่วงใย จวบจนกระทั่งการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุกฤษฎี วังวางน้อย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อาจารย์ วรรณวิมล เณรทรัพย์ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ อาจารย์สุมาลี จิยะจันทน์ อาจารย์จินดา อุ่นสอน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ อาจารย์จำรัส จินดาวงศ์ อาจารย์ละเอียด อัมพะมัต โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนนทบุรี และขอขอบคุณ คุณวรศม คงปรีชา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยนี้

จรัสกร เล็กตระกูล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	10
ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	11
สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน.....	11
ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน.....	13
ลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	13
วิธีสื่อความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	15
การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	17
การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน.....	20
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	21
ความหมายของการอ่าน.....	21
ความสำคัญของการอ่าน.....	22
จุดมุ่งหมายในการอ่าน.....	24
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	26
ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ.....	35
ความหมายของความสนใจ.....	35
ลักษณะของความสนใจ.....	36
สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ.....	37
ชนิดของความสนใจ.....	38
อิทธิพลที่สร้างความสนใจ.....	39
ความสนใจในการเรียนการสอน.....	40
วิธีสร้างความสนใจ.....	40
การวัดความสนใจ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ.....	43
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	44
ความหมายของชุดการสอน.....	44
แนวคิดในการผลิตชุดการสอน.....	45
ประเภทของชุดการสอน.....	46
องค์ประกอบของชุดการสอน.....	47
ขั้นตอนการผลิต.....	49
ประโยชน์ของชุดการสอน.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	53
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบผสมผสาน.....	53
แนวคิดการสอนภาษาแบบผสมผสาน.....	54
ขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสาน.....	55
ประโยชน์ของการเรียนรู้วิธีสอนภาษา.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบผสมผสาน.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การดำเนินการทดลอง.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	78
สมมติฐานในการวิจัย.....	78
วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	100
ภาคผนวก ง.....	105
ภาคผนวก จ.....	113
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	116

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนคะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ความสามารถอ่านคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	73
2 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ กับค่ามัธยฐานของความสามารถ อ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	74
3 เปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอนจากการใช้ ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	75
4 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	76
5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ กับค่ามัธยฐานของความสนใจใน การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน.....	77
6 ผลการประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาโดยหาจากดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แบบทดสอบ วัดความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 1) โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	95
7 ผลการประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาโดยหาจากดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แบบทดสอบ วัดความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 2) โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	96
8 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดย เชี่ยวชาญ.....	97
9 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ อ่านคำ (ตอนที่ 1).....	98
10 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ อ่านคำ (ตอนที่ 2).....	99

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำดับชั้นการอ่านตามทฤษฎีของทราบาสโซ.....	27
2 ลำดับชั้นการอ่านตามทฤษฎีของเซสและคลาร์ค.....	27
3 ลำดับชั้นการอ่านตามทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท.....	28
4 กระบวนการอ่านตามแนวคิดของเฟรดเดอริเคน.....	29
5 แสดงขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติไทยที่มีความสำคัญ แสดงถึงความเป็นไทย ใช้เป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน จัดว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับคนไทย ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเนื้อหาจะประกอบด้วยทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ในส่วนของทักษะการอ่าน จะมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เพราะเป็นทักษะที่มีกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน (พัชนี บุญรัตมี. 2550: 1) ซึ่งการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันมิได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่หากมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องรักษาภาษาไทยไว้ในฐานะที่เป็นสมบัติของชาติด้วย สาระการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม การกำหนดสาระการเรียนรู้นี้ถือเป็นสาระแกนกลางที่ทุกคนจะต้องเรียน เนื่องจากได้กำหนดจากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่วิเคราะห์มาจากมาตรฐานการเรียนรู้ 12 ปี

ธรรมชาติภาษาไทยเป็นเรื่องของทักษะ ซึ่งจะแยกเนื้อหาสาระของทักษะแต่ละชั้นปี โดยเด็ดขาดไม่ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการฝึกทักษะต่างๆ การจับใจความ การเลือกใช้คำให้ตรงความหมาย การเขียนเรื่องแสดงความรู้ ความคิด ประสพการณ์ ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต ฯลฯ จำเป็นต้องสอนทุกชั้นเพราะเป็นเรื่องของทักษะทางภาษา แต่ละชั้นจะมีเนื้อหาในการฝึกทักษะที่เพิ่มความซับซ้อนและยากมากขึ้น เช่น จำนวนคำเพิ่มขึ้น ประโยคที่ใช้จะยาวและซับซ้อนขึ้น เรื่องที่นำมาให้อ่านจะยาวมากขึ้น มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ มีการฝึกคิดในระดับที่สูงขึ้น สำนวนภาษาที่ใช้มีหลากหลายรูปแบบ และใช้ภาษาอย่างมีศิลปะมากขึ้นเป็นต้น (กรมวิชาการ. 2546: 22)

สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ. 2545: 3) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดไว้ว่า ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

การอ่านนับว่ามีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาการเรียนภาษาไทยด้านอื่น รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้ที่ยังอ่านหนังสือไม่คล่องมักจะมีปัญหาในการเรียนรู้แทบทุกด้าน เช่น ไม่สามารถเข้าใจข้อความบทความ เรื่องราวต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากในการดำรงชีวิตประจำวัน การอ่านไม่คล่องจึงเป็นปัญหาสำคัญมากสำหรับนักเรียนที่ต้องเรียนรู้อีกมากมาย (บันลือ พฤษะวัน. 2538: 3)

จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดไว้ว่า นักเรียนอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน เข้าใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาความสำคัญหรือใช้แผนภาพ การอ่านในใจ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้รวดเร็ว ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี และจำบทร้อยกรองที่ไพเราะเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง มีมารยาทการอ่านและนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ. 2546: 21 - 22)

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักเรียนในโรงเรียน เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้น ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นการอ่านจึงสำคัญที่สุดในหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นที่ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้เห็นความสำคัญของการอ่าน เอาใจใส่ต่อการอ่านอย่างแท้จริงโดยเฉพาะการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป (สุรศักดิ์ กาญจนการุณ. 2531: 2) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนของครู จะต้องจัดอันดับการสอนอ่านไว้เป็นความสำคัญอันดับแรก เพราะกิจกรรมหรือพฤติกรรมการสอนอ่านจะเป็นพื้นฐานที่เป็นตัวนำไปสู่พฤติกรรมในการสอนวิชาอื่นๆ ด้วย (ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. 2533: 1)

จากสถิติข้อมูลนักเรียนพิการ ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ 4 ประเภท มีจำนวน 13,494 คน พบว่า เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 5,994 คน คิดเป็นร้อยละ 45.12 ของนักเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการทั้งหมด ซึ่งจากรายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาคำศัพท์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินปีการศึกษา 2547 ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทยค่อนข้างต่ำ เนื่องจากลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2550: 1) การมีข้อจำกัดทางภาษา จึงเป็นผลให้มีปัญหาในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรียนไม่ทันเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (ผดุง อารยะวิญญู. 2542: 24)

ได้มีผู้ทำการวิจัยการศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรีสรุปผลได้ว่าคะแนนความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังฝึกแตกต่างกัน โดยก่อนการสอน การเตรียมความพร้อมด้านการอ่านใกล้เคียงกัน โดยมีคะแนนระหว่าง 9 – 17 คะแนน

ค่ามัธยฐานของกลุ่มเท่ากับ 13.5 คะแนน มีความพร้อมระดับปานกลาง หลังการสอนการเตรียมความพร้อมโดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอร์มีคะแนน 20 – 26 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเท่ากับ 21.5 คะแนน มีความพร้อมระดับดี จากการเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอน การเตรียมความพร้อม โดยวิธีการสอนแบบมอนเตสซอร์พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าความพร้อมด้านการอ่านหลังการฝึกสูงขึ้น (มณีวัชร ปัญญมณี. 2544: 36) และจากการศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเพิ่มขึ้น และความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความแตกต่างจากก่อนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (จิรัฐยา แก้วป้อง. 2544: 42-43) นอกจากงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านที่กล่าวมาแล้วยังมีวิธีการสอนอีกแบบหนึ่งคือ การสอนภาษาแบบผสมผสาน (Integrated Language Acquisition Approach) (มลิวัลย์ ธรรมแสง. 2550: 61) ที่เป็นวิธีการสอนที่เกิดขึ้นจากแนวคิดของ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง ที่จะพัฒนาวิธีสอนภาษาไทยโดยเฉพาะสอนการอ่านและการเขียนให้แก่เด็ก หูหนวกที่เรียนในโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศ เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนการสอนจากง่ายไปหายากอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา (Language Exposition) ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ (Recognition of Language) ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) ขั้นที่ 4 ขั้นผลิตภาษา (Language Production) และขั้นที่ 5 ขั้นขัดเกลาภาษา (Refinement of Language) การสอนแต่ละขั้นตอนเน้นให้เป็นไปตามหลักการเรียนรู้ เด็กจะเรียนโดยผ่านการสอนที่ใช้ประสาทสัมผัสห้าด้านได้แก่ ดู ฟัง ดมกลิ่น ลิ้มรส สัมผัส

จากประโยชน์ของวิธีสอนการสอนภาษาแบบผสมผสานในเรื่องการอ่านและการเขียนให้แก่เด็กหูหนวกในระดับหนึ่งจึงได้ปรับปรุงลำดับขั้นตอนการสอน 5 ขั้น มาเพียง 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา (Language Exposition) ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ (Recognition of Language) ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) ซึ่งเป็นขั้นที่เน้นเรื่องการอ่านและเป็นหัวใจสำคัญเบื้องต้นในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแล้วนำมาจัดทำเป็นชุดพัฒนาทักษะการอ่านแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งชุดพัฒนาทักษะการอ่านชุดนี้จะเป็นวิธีการสอนอีกแนวหนึ่งที่ทำให้การอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินดีขึ้น ช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการอ่านคล่องแคล่วและรวดเร็วใกล้เคียงกับนักเรียนปกติมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
3. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้ตระหนักถึงประโยชน์ของชุดพัฒนาทักษะการอ่าน และเพื่อเป็นแนวทางในการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโสตศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 6 คน เลือกโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวน 2 ห้องเรียน เลือกเพียง 1 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น

ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน หมายถึง ชุดบทเรียนการสอนอ่านคำที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนการอ่านคำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน (Integrated Language Acquisition Approach) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา (Language Exposition) ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ (Recognition of Language) ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) แต่ละขั้นมีกิจกรรมดังนี้ ขั้นที่ 1 จะเป็นกิจกรรมการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การดู การฟัง การดมกลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัส เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ตรงโดย การเรียนรู้จากของจริง ร่วมกับ

การทำแบบฝึกทักษะ ขั้นที่ 2 เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถนำประสบการณ์จริงมาสู่การจำโดยการเรียงลำดับ จากง่ายไปหายาก กิจกรรมที่ใช้ในการสอนได้แก่ กิจกรรมการจับคู่ของจริงกับของจริง ของจริงกับของจำลอง ของจริงกับรูปภาพ ของจำลองกับรูปภาพ และรูปภาพกับรูปภาพ ร่วมกับการทำแบบฝึกทักษะ ขั้นที่ 3 จะเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่เรียน โดยใช้ของจริง ของจำลองและรูปภาพ มาสู่ตัวหนังสือ (คำศัพท์) ซึ่งเป็นขั้นตอนของการอ่าน โดยมีกิจกรรมการจับคู่ ของจริงกับบัตรคำ ของจำลองกับบัตรคำ และรูปภาพกับบัตรคำ ร่วมกับการทำแบบฝึกทักษะและแบบฝึกทักษะใช้กับคอมพิวเตอร์

คำที่เลือกมาใช้ในการสอนได้เลือกคำศัพท์จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยสำหรับเด็กบกร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2539 ซึ่งเป็นคำนามที่คุ้นเคยและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยแบ่งบทเรียนเป็นหมวดต่างๆ คือ คำศัพท์หมวดผัก หมวดผลไม้ หมวดดอกไม้ หมวดสัตว์ หมวดสถานที่ ทั้ง 5 หมวดรวม 40 คำ ดังนี้

หมวดที่ 1 คำศัพท์เรื่องผัก ได้แก่ แตงกวา คื่นช่าย ผักกาด มะเขือเทศ ฟักทอง มะนาว ผักบุ้ง กะหล่ำปลี

หมวดที่ 2 คำศัพท์เรื่องผลไม้ ได้แก่ กล้วยหอม มะละกอ สับปะรด มะม่วง แตงโม แอปเปิ้ล มังคุด ทุเรียน

หมวดที่ 3 คำศัพท์เรื่องดอกไม้ ได้แก่ ดอกมะลิ ดอกดาวกระจาย ดอกเข็ม ดอกกล้วยไม้ ดอกบัว ดอกกุหลาบ ดอกเฟื่องฟ้า ดอกบานไม่รู้โรย

หมวดที่ 4 คำศัพท์เรื่องสัตว์ ได้แก่ ปลาฉลาม ปลาดาว ปลาวาฬ ม้าน้ำ เสือ สิงโต นกยูง ฝูเลื้อย

หมวดที่ 5 คำศัพท์เรื่องสถานที่ ได้แก่ บ้าน โรงเรียน ตลาด สถานีตำรวจ ธนาคาร สถานีรถไฟ โรงพยาบาล วัด

ชุดการสอนพัฒนาทักษะการอ่านนี้ ประกอบด้วยบทเรียนที่มีคำศัพท์ 5 หมวดจัดทำเป็น 5 บทเรียน สอนบทเรียนละ 1 สัปดาห์รวมเป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือวันจันทร์ ถึงพฤหัสบดี โดยสอนวันละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

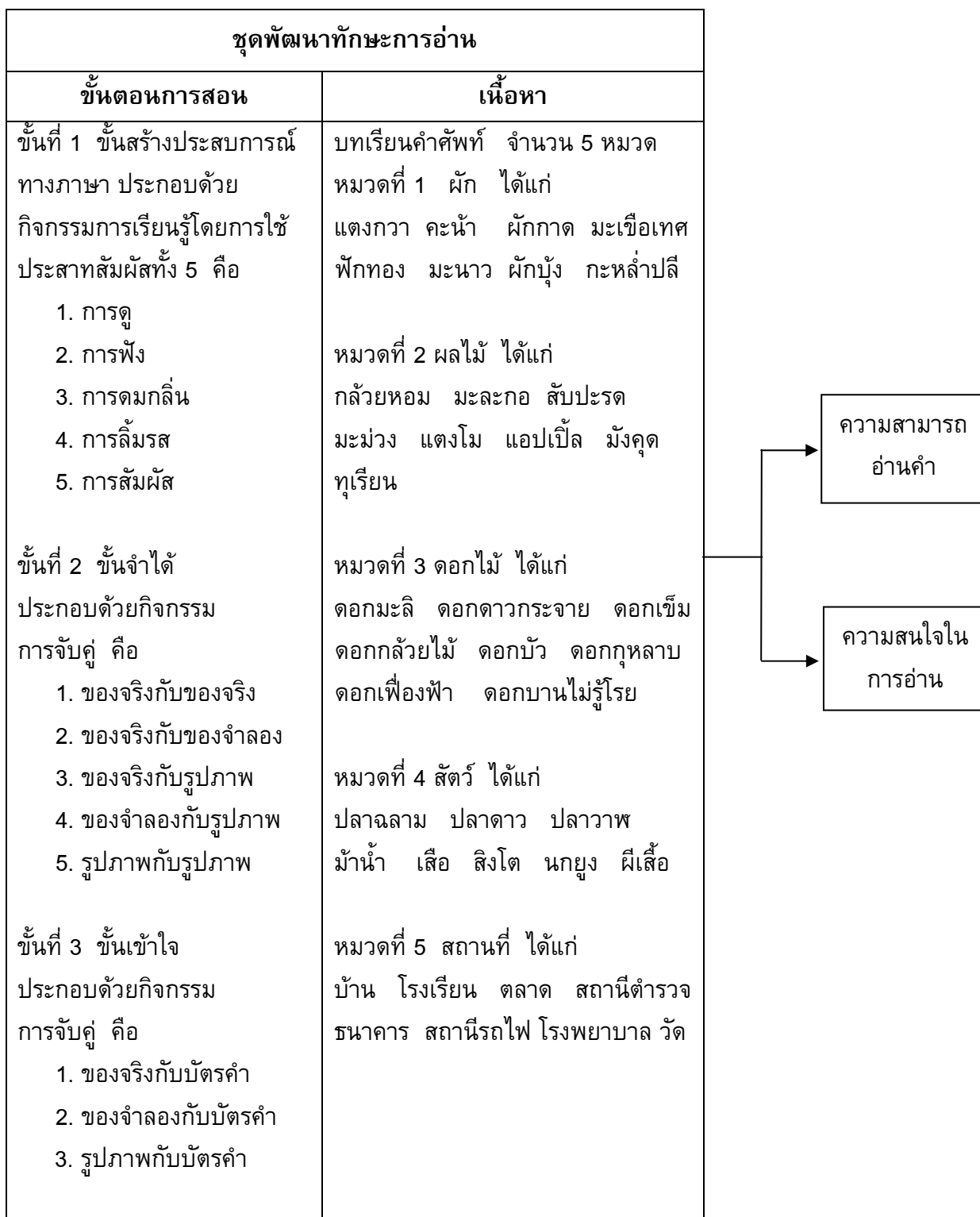
1. ความสามารถอ่านคำ
2. ความสนใจในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถอ่านคำ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากการเห็นรูปคำแล้วจำรูปคำโดยดูจากภาพและคำที่กำหนดให้ โดยไม่ต้องอ่านแจกลูกสะกดคำ คือ จดจำคำโดยจับคู่ภาพกับคำเพื่อแสดงความหมายของคำศัพท์ได้ วัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำที่สร้างขึ้น

2. ความสนใจในการอ่าน หมายถึง การแสดงออกของพฤติกรรม ด้วยความรู้สึกรับรู้ชอบ ฟังพอใจ เอาใจใส่ ในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน แสดงออกโดยมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน มีความตั้งใจและทำกิจกรรมการอ่านนั้นอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงเห็นคุณค่าของการอ่าน โดยอ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ อ่านให้เกิดความคิด อ่านเพื่อความบันเทิง มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความสนใจในการอ่านที่สร้างขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาศาสนาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.2 สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.3 ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.4 ลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.5 วิธีสื่อความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.6 การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.7 การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทยนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
 - 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.5 ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
 - 3.1 ความหมายของความสนใจ
 - 3.2 ลักษณะของความสนใจ
 - 3.3 สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ
 - 3.4 ชนิดของความสนใจ
 - 3.5 อิทธิพลที่สร้างความสนใจ
 - 3.6 ความสนใจในการเรียนการสอน
 - 3.7 วิธีสร้างความสนใจ
 - 3.8 การวัดความสนใจ
 - 3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
 - 4.1 ความหมายของชุดการสอน
 - 4.2 แนวคิดในการผลิตชุดการสอน
 - 4.3 ประเภทของชุดการสอน
 - 4.4 องค์ประกอบของชุดการสอน
 - 4.5 ขั้นตอนการผลิต
 - 4.6 ประโยชน์ของชุดการสอน
 - 4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบผสมผสาน
 - 5.1 แนวคิดการสอนภาษาแบบผสมผสาน
 - 5.2 ขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสาน
 - 5.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้วิธีสอนภาษา
 - 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบผสมผสาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับหูตึงหรือหูหนวก ซึ่งอาจเป็นมาแต่กำเนิดหรือมาสูญเสียการได้ยินในภายหลังได้รับอุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บ หรือความชรา ซึ่งแบ่งระดับการสูญเสียการได้ยินไว้ดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม. 2550: 129), (เกยุร วงศ์ก้อม. 2548: 29), (ผดุง อารยะวิญญู. 2542: 21)

1. ระดับปกติ	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงดังไม่เกิน	25	เดซิเบล
2. ระดับตึงเล็กน้อย	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง	26 – 40	เดซิเบล
3. ระดับตึงปานกลาง	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง	41 – 55	เดซิเบล
4. ระดับตึงมาก	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง	56 – 70	เดซิเบล
5. ระดับตึงรุนแรง	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง	71 – 90	เดซิเบล
6. ระดับหนวก	หมายความว่าเริ่มได้ยินเสียงดังมากกว่า	90	เดซิเบล
	หรือไม่มีปฏิกิริยาใดๆ แม้จะมีเสียงดังมากกว่า	90	เดซิเบล

พระราชบัญญัติ (2552: 46) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวกซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงที่จะได้ยินการพูดผ่าน การได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล มาถึง 26 เดซิเบล

สมิธ (Smith. 1992: 383 – 384) ได้อธิบายว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยิน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคคลหูหนวก (The Deaf) และ บุคคลหูตึง (The Hard of Hearing) โดยที่บุคคลหูหนวกจะเป็นผู้สูญเสียการได้ยินระดับรุนแรงแม้จะ ใช้เครื่องช่วยฟังแล้วยังได้ประโยชน์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่สามารถใช้การฟังเป็นเครื่องมือใน การติดต่อสื่อสารได้ ส่วนบุคคลหูตึงนั้นสามารถใช้เสียงจากการได้ยินในการติดต่อสื่อสารหรือโดย การใช้เครื่องช่วยฟังเป็นอุปกรณ์ช่วยเหลือ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่ สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบล ถึง 90 เดซิเบล เรียกว่า เด็กหูตึง สามารถใช้เครื่องช่วยฟังเพื่อ รับฟังให้ชัดเจนขึ้นได้ สำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไปหรือไม่ได้ยินเสียงเลย เรียกว่า เด็กหูหนวก และจากการสูญเสียการได้ยินทำให้มีผลต่อความสามารถในการสื่อความหมาย หรือการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

1.2 สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน

วารี ธีระจิตร (2545: 45 – 46) แบ่งสาเหตุที่สำคัญของความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. หูหนวกก่อนคลอด (Congenital Deafness) หมายถึง ทารกที่จะเกิดมานั้นมีความพิการของอวัยวะรับเสียงตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เมื่อคลอดออกมาแล้วก็ปรากฏอาการหูหนวกแต่แรกเกิดทีเดียว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 หูหนวกจากกรรมพันธุ์ (Hereditary Deafness) เป็นอาการหูหนวกของทารกที่มีความพิการสืบพันธุ์จากบิดาหรือมารดา หรือบรรพบุรุษ เช่น พ่อแม่หูหนวก ลูกอาจหูหนวกหรือหลานหูหนวก

1.2 หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ (Sporadic Deafness) มีหลายสาเหตุ คือ

1.2.1 หูหนวกจากอันตรายต่อทารก เช่น ขณะมารดาตั้งครรภ์ บังเอิญหกล้ม ถูกกระทบกระแทกอย่างแรง ทารกที่อยู่ในครรภ์และกำลังเจริญเติบโตอาจถูกบีบ ถูกกด หรือถูกกระแทก หรือเลือดไปหล่อเลี้ยงไม่สะดวก ทำให้อวัยวะการได้ยินพิการได้ เมื่อทารกคลอดออกมาก็มีอาการหูหนวกแต่กำเนิด

1.2.2 หูหนวกจากการคลอด หรือศีรษะถูกบีบขณะคลอด เนื่องจากกระดูกเชิงกรานเล็ก หรือคีมจับศีรษะทารกไม่ถูกที่ เป็นต้น

1.2.3 หูหนวกจากการเติบโตของอวัยวะหูผิดปกติ ทารกที่เกิดมาอาจไม่มีใบหู ไม่มีรูหูข้างเดียวหรือสองข้าง เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นกับอวัยวะหูส่วนใดส่วนหนึ่ง ทำให้หูหนวกได้เหมือนกัน

1.2.4 หูหนวกจากพิษยาต่อมารดาขณะตั้งครรภ์ ระหว่างที่มารดาตั้งครรภ์อาจเจ็บป่วยและจำเป็นต้องใช้ยาบางอย่างรักษา ยานั้นอาจเป็นพิษต่ออวัยวะหูของทารกในครรภ์ได้ เช่น ยาควินิน ยาแอสไพริน ยาสเตียรอยด์มัยซินและยาเพนิซิลิน เป็นต้น หญิงมีครรภ์ควรระมัดระวังในการใช้ยาให้มากที่สุด เพราะยาสามารถผ่านรกไปยังทารกในครรภ์ได้โดยง่าย ซึ่งเป็นอันตรายที่ร้ายแรงมาก ในหญิงมีครรภ์การรับประทานยาที่มีผลทำให้ทารกในครรภ์พิการ โดยเฉพาะระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์และใกล้คลอด

1.2.5 หูหนวกจากโรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน ทารกได้รับเชื้อไวรัสชนิดนี้จากการดาขณะที่อยู่ในครรภ์ใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ อาจมีผลทำให้เกิดความผิดปกติของร่างกายในหลายระบบ ได้แก่ ความผิดปกติที่หัวใจ หลอดเลือดที่ตา คือ เกิดต่อกระดูก โดยกำเนิด ร่างกายและศีรษะของทารกเล็กกว่าปกติ สมอไม่เจริญเติบโต หรือหูหนวกได้

2. หูหนวกหลังคลอด (Acquired Deafness) หมายถึง ทารกที่เกิดมีอวัยวะและประสาทหูปกติ แต่ต่อมาภายหลังปรากฏว่าหูหนวกขึ้น เราเรียกหูหนวกหลังคลอด โอกาสที่จะทำให้หูหนวกจึงมีมากมายหลายอย่าง สามารถแยกได้ดังนี้

2.1 หูหนวกจากโรคระบบประสาท เช่น การป่วยเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

2.2 หูหนวกจากโรคติดต่อ เช่น ภายหลังจากการป่วยด้วยโรคหัด ไข้หวัดใหญ่ คางทูม หัดเยอรมัน อาจมีอาการหูหนวกได้

2.3 หูหนวกร่วมกับโรคต่อมไร้ท่อ เช่น โรคต่อมพิทูอิทารี มีอาการหูหนวกร่วมด้วย

2.4 หูหนวกจากพิษยาและสารเคมี เมื่อผู้ป่วยได้รับยาที่เป็นพิษต่ออวัยวะหูส่วนในและประสาทหู เช่น ควินิน ยาสเตียรอยด์มัยซิน และยาคานามัยซิน เป็นต้น

2.5 หูหนวกจากโรคหู คอ จมูก อวัยวะของหู คอ จมูก ติดต่อกันและอยู่ใกล้เคียงกันมาก เมื่ออวัยวะดังกล่าวเกิดโรคมักกระทบกระเทือนถึงกันและกันจะทำให้หูหนวกได้

2.6 หูหนวกจากภัยอันตราย ต่ออวัยวะหูและประสาทหู เช่น การตกเปิด ตกบันได ตกจากที่สูง นอกจากศีรษะได้รับความกระทบกระเทือนแล้วกระดูกขมับแตกร้าว หรือถูกตบที่หูอย่างรุนแรง ทำให้หูหนวกได้

นอกจากนั้นเสียงดังต่างๆ เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงระเบิด เสียงปืน เสียงเครื่องบิน เครื่องยนต์ เครื่องจักรในโรงงาน ถ้าหากได้รับการรบกวนอยู่เสมอและเป็นเวลานานจะทำให้หูพิการได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความบกพร่องทางการได้ยินเกิดขึ้นได้ทั้งก่อนคลอดและหลังคลอด สาเหตุที่เกิดก่อนคลอดเกิดจากหลายสาเหตุ ดังนี้ คือ เกิดจากกรรมพันธุ์และไม่ใช้กรรมพันธุ์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในขณะที่มารดาตั้งครรภ์ จากการรับประทานยาขณะที่มารดาตั้งครรภ์ และเป็นโรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ และจากการคลอด สาเหตุที่หูหนวกหลังคลอด ได้แก่ เกิดจากการเจ็บป่วยโรคติดต่อ เกิดจากพิษยาและสารเคมี เกิดจากภัยอันตรายต่ออวัยวะหูและประสาทหู สาเหตุเหล่านี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หูหนวกได้

1.3 ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน

ศรียา นิยมธรรม (2544: 22 – 23) ได้พิจารณาประเภทของการสูญเสียการได้ยิน คำนึงถึงตำแหน่งที่เกิดความผิดปกติของกลไกการได้ยินไว้ ดังนี้

1. การนำเสียงเสีย (Conductive Hearing Loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่มีสาเหตุจากความผิดปกติที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของหูชั้นนอกและหูชั้นกลาง ซึ่งเป็นส่วนของการนำเสียง เช่น แก้วหูทะลุ หูน้ำหนวก กระดูกหูสามชิ้นเคลื่อนไหวไม่ได้ เป็นต้น

2. ประสาทหูเสีย (Sensorineural Hearing Loss) เกิดจากความผิดปกติที่หูชั้นในหรือประสาทหู เช่น ประสาทหูเสียจากการแพ้ยา หรือเสียงระเบิด เสียงอึกทึก เป็นต้น

3. ผสม (Mixed Hearing Loss) การสูญเสียการได้ยินประเภทนี้ เกิดจากการที่หูชั้นนอกหรือหูชั้นกลาง มีความผิดปกติร่วมกับหูชั้นใน หรือประสาทหู เช่น การเป็นโรคหูน้ำหนวกเรื้อรัง

4. การแปลเสียงเสีย (Central Hearing Loss) เกิดจากการที่สมองซึ่งทำหน้าที่รับและแปลความหมายของเสียงเสีย ซึ่งเกิดจากเนื้องอกในสมอง สมองอักเสบ เส้นเลือดในสมองแตก ทำให้ศูนย์รับฟังเสียงใช้การไม่ได้ จึงทำให้ไม่เข้าใจความหมายของเสียง

5. จิตใจผิดปกติ (Functional or Psychological Hearing Loss) ความผิดปกติจากจิตใจหรืออารมณ์ทำให้ไม่มีการตอบสนองต่อเสียง แสดงอาการเหมือนคนหูหนวก หูตึง ทั้งกลไกการได้ยินปกติ ต้องให้แพทย์หรือนักจิตวิทยาปรึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยินมี 5 ประเภทคือ การนำเสียงเสีย ประสาทหูเสีย แบบผสมที่เกิดจากความผิดปกติของหูชั้นนอกและหูชั้นกลางร่วมกับความผิดปกติของหูชั้นในหรือประสาทหู การแปลเสียงเสียหรือเสียจากสมองส่วนกลางและการมีจิตใจหรืออารมณ์ผิดปกติ จะเห็นว่ามีผลต่อการพัฒนาทางด้านภาษาและการพูดของนักเรียนเป็นอย่างมาก

1.4 ลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2542: 23 – 24) ได้อธิบายลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ ดังนี้

1. การพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาทางการพูด เด็กอาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็ก เด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยอาจพูดได้ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับปานกลางสามารถพูดได้แต่อาจไม่ชัด ส่วนเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวก อาจพูดไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่วัยเด็ก นอกจากนี้การพูดขึ้นอยู่กับอายุของเด็กเมื่อสูญเสียการได้ยินอีกด้วย หากเด็กสูญเสียการได้ยินตั้งแต่กำเนิด เด็กจะมีปัญหาในการพูดเป็นอย่างมาก แต่ถ้าเด็กสูญเสียการได้ยินหลังจากที่เด็กพูดได้แล้ว ปัญหาในการพูดจะน้อยกว่าเด็กที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด ปัญหาในการพูดของเด็ก นอกจากจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินแล้ว ยังขึ้นอยู่กับอายุของเด็กเมื่อเด็กสูญเสียการได้ยินอีกด้วย

2. ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น ปัญหาทางภาษาของเด็ก คล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด นั่นคือ เด็กยังสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดยังมีปัญหาในทางภาษามากขึ้นเท่านั้น

3. ความสามารถทางสติปัญญา ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจคิดว่าเด็กประเภทนี้เป็นเด็กที่มีสติปัญญาต่ำ ความจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้น ท่านอาจคิดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีสติปัญญาต่ำ เพราะว่าท่านไม่อาจสื่อสารกับเขาได้ หากท่านสามารถสื่อสารกับเขาได้เป็นอย่างดีแล้ว ท่านอาจเห็นว่าเขาเป็นคนฉลาดก็ได้ ความจริงแล้ว ระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากรายงานการวิจัยเป็นจำนวนมากพบว่า มีการกระจายคล้ายเด็กปกติ บางคนโง่ บางคนฉลาด บางคนฉลาดถึงขั้นเป็นอัจฉริยะก็มี จึงอาจสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ใช่เด็กโง่ทุกคน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กปกติมากกว่า วิธีการบางอย่างจึงไม่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยิ่งไปกว่านั้นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาทางภาษาและมีทักษะทางภาษาจำกัด จึงเป็นอุปสรรคในการทำข้อสอบ เพราะผู้ที่ทำข้อสอบได้ดีนั้นต้องมีความรู้ทางภาษาเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ

5. การปรับตัว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจมีปัญหาในการปรับตัว สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่นได้ไม่ดี เด็กอาจเกิดความคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องปรับตัวมากกว่าเด็กปกติบางคนเสียอีก

วารี ธีระจิตร (2545: 47 – 48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาทางภาษามาก เพราะขาดการสื่อความหมายด้านภาษาพูด ต้องใช้ภาษามือแทนภาษาพูด เวลาพูดจะเพี้ยน ทำให้ติดต่อกับบุคคลอื่นได้น้อย คนหูหนวกมักเขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ รู้ศัพท์น้อย การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด

2. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านอารมณ์ เพราะสาเหตุของภาษาทำให้การสื่อความเพื่อทำความเข้าใจเป็นไปได้ยากลำบาก ถ้าหากไปอยู่ในสังคมที่ไม่เป็นที่ยอมรับแล้ว ก็ย่อมเพิ่มปัญหาทางอารมณ์ เช่น โกรธง่าย เอาแต่ใจตนเอง

3. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านครอบครัว หากครอบครัวของเด็กหูหนวกไม่ยอมรับเด็ก ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความอบอุ่นทางใจ น้อยเนื้อต่ำใจ เพราะไม่สามารถระบายกับใครได้ เนื่องจากความบกพร่องทางการสื่อความหมายด้านการพูด

4. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านสังคม ถ้าหากอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับจะทำให้ขาดความเข้าใจ มักถูกกลั่นแกล้ง ล้อเลียน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กหูหนวกเกิดความคับข้องใจ น้อยเนื้อต่ำใจและบางครั้งอาจตกเป็นเครื่องมือของมิฉฉาชีพ กลายเป็นอาชญากร เป็นต้น

5. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านความมืด เพราะเด็กหูหนวกจะใช้มือแทนการฟังเสียงต่างๆ ถ้าขาดแสงสว่างก็ขาดการมองเห็น จะไม่สามารถสื่อความหมายได้

6. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านการประกอบอาชีพ บุคคลที่หูหนวกจะเสียสิทธิ์ในการประกอบอาชีพไม่เท่าเทียมกับคนปกติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาทางภาษาและการพูดคือ พูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด แต่ไม่มีผลทางด้านสติปัญญาของนักเรียนเพราะระดับสติปัญญาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการกระจายเหมือนนักเรียนปกติ คือบางคนโง่ บางคนฉลาด แต่เมื่อนักเรียนมีความบกพร่องทางภาษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและอาจทำให้นักเรียนมีปัญหาทางอารมณ์ สังคม พฤติกรรมการปรับตัว และการเรียนรู้ของนักเรียนอาจทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านส่วนตัวและครอบครัวตามมา

1.5 วิธีสื่อความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2542: 34 - 37) ได้กล่าวถึง วิธีการสื่อสารสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้กันแพร่หลาย มีดังนี้

1. การพูด (Speech) ใช้ได้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่มากนัก เหมาะสำหรับเด็กหูตึงเล็กน้อยไปถึงหูตึงปานกลาง เด็กหูตึงมากหรือหูหนวกจะใช้วิธีสื่อสารด้วยการพูดไม่ได้ผล

2. ภาษามือ (Sign Language) เหมาะสำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวก เด็กเหล่านี้ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ด้วยการพูด จึงควรใช้ภาษามือแทน ผู้ที่จะเข้าใจภาษามือได้ดีต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษามือ ภาษามือเป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของเด็กหูหนวก ผู้พูดจะใช้มือทั้งสองข้างแสดงท่าทางหรือแสดงการวางมือในตำแหน่งต่างๆ กันแต่ละท่าตำแหน่งของมือมีความหมาย คำแต่ละคำ มีท่ามือแตกต่างกัน เมื่อผู้พูดต้องการสื่อความหมายเป็นประโยค ก็แสดงท่ามือหลายๆ ท่าตามความหมายของคำนั้น

3. การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือ (Finger Spelling) เป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของเด็กหูหนวก ทำมือแต่ละท่ามีความหมายเท่ากับตัวอักษร 1 ตัว ในภาษาไทยตั้งแต่ ก – ฮ เมื่อต้องการสะกดคำหรือประสมอักษร ผู้พูดก็จะแสดงท่ามือ ตัวอักษรเหล่านั้นติดต่อกันจนจบคำ การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือข้างเดียว และมักสะกดคำที่ไม่มีในภาษามือเท่านั้น เช่น ชื่อคน ชื่อสถานที่

4. การอ่านริมฝีปาก (Lip Reading) หมายถึง การที่ผู้ฟังพยายามเดาคำพูดโดยการสังเกตลักษณะการเคลื่อนไหวริมฝีปากของผู้พูด เพื่อให้เข้าใจความหมายตรงกันในเรื่องที่ผู้พูดกล่าวถึงในบางครั้งอาจต้องสังเกตลักษณะสีหน้าท่าทาง ตลอดจนการเคลื่อนไหวมือ เท้า และลำตัวของผู้พูดด้วยเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำพูดได้ดียิ่งขึ้น การสังเกตการเคลื่อนไหวของผู้พูดในลักษณะนี้ (ประกอบกับการสังเกตการเคลื่อนไหวของริมฝีปาก) เรียกว่าการอ่านคำพูด (Speech Reading)

5. ท่าแนะคำพูด (Cued Speech) เป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของเด็กหูหนวกโดยผู้พูดจะแสดงท่ามือในลักษณะต่างๆ ประกอบคำพูดเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของการพูดได้ดียิ่งขึ้น ท่ามือที่ใช้ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นระบบ แต่ละท่ามีความหมายเฉพาะ และผู้พูดจะวางมือในระดับต่ำกว่าคางเล็กน้อย ไม่วางมือในตำแหน่งอื่นๆ และใช้มือเพียงข้างเดียว

6. การสื่อสารรวม (Total Communication) เป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของเด็กหูหนวก โดยใช้วิธีการสื่อสารหลายวิธีรวมกันกับการพูด หรือใช้วิธีพูดรวมกับภาษามือและภาษาท่าทางอื่นๆ ซึ่งผู้พูดจะพูดและใช้ภาษามือไปพร้อมกับการพูด และในขณะเดียวกันก็อาจแสดงความรู้สึกออกทางสีหน้า และใช้ท่าทางอื่นประกอบ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฟังเดาความหมายในการแสดงออกของผู้พูดประกอบคำพูดของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากการพูด การใช้ภาษามือการแสดงท่าทางประกอบแล้ว การสื่อสารก็อาจใช้วิธีการอ่านริมฝีปาก ท่าแนะคำพูด การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือ การอ่าน การเขียน หรือวิธีอื่นๆ ก็ได้ การใช้วิธีสื่อสารรวมกันตั้งแต่ 2 วิธีขึ้นไปเรียกว่า การสื่อสารแบบรวม

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550: 4 - 5) กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงปัญหาหลักและความต้องการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือปัญหาเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรเน้นในเรื่องของการฝึกทักษะการสื่อสาร การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาท่าทาง และภาษามือ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรเรียนรู้วิธีการสื่อความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการสื่อสาร ซึ่งมีวิธีการสื่อความหมาย 7 วิธีดังนี้

1. การพูด (Speech) เป็นการสื่อสารเช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไป แต่อาจจะพูดไม่ชัด พูดผิดเพี้ยน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับการได้ยิน และการได้รับการฝึกทักษะการฟัง การพูด

2. การอ่านริมฝีปาก (Lip Reading) เป็นการสื่อสารโดยการสังเกตรูปปากของคู่สนทนาและพยายามแปลความหมายจากรูปที่สังเกตเห็น

3. การใช้ท่าแนะคำพูด (Cued Speech) เป็นการสื่อสารโดยการท่าทางของมือ ประกอบการออกเสียงพูดในระดับที่แตกต่างกัน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องได้รับการฝึกสังเกตจุดความแตกต่างของท่ามือเพื่อให้ทราบความหมายของคำพูด

4. การใช้ภาษามือ (Sign Language) เป็นการสื่อสารโดยใช้ท่ามือประกอบสีหน้า ท่าทางแทนคำพูดหรือประโยคที่พูด

5. การสะกดนิ้วมือ (Finger Spelling) เป็นการสื่อสารโดยใช้นิ้วมือทำท่าต่างๆ เป็นสัญลักษณ์แทนตัวอักษร สระ วรรณยุกต์ รวมถึงตัวเลข เพื่อสะกดเป็นคำ ส่วนใหญ่จะเป็นคำเฉพาะที่ใช้ภาษามือสื่อสารแล้วยังไม่เข้าใจ ก็จะใช้การสะกดนิ้วประกอบ

6. การใช้ภาษาโดยรวม (Total Communication) เป็นการสื่อสารโดยใช้ทุกวิธีการ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านริมฝีปาก การใช้ท่าและคำพูด การใช้ภาษามือ และการสะกดนิ้วมือ เพื่อสื่อความหมายให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

7. การเขียน (Writing) เป็นการสื่อสารที่ใช้ตัวอักษรเขียนถ่ายทอดความรู้ความคิด เช่นเดียวกับคนปกติ แต่การเขียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักจะมีลักษณะของการสะกดคำผิด การเขียนประโยคกลับที่

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วิธีสื่อความหมายสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายวิธีได้แก่ ภาษามือคือ การใช้มือทั้งสองแสดงท่าทางแทนการพูด การพูดคือ การดูและอ่านริมฝีปากของผู้พูด การอ่านริมฝีปากคือ การสังเกตรูปปากของคู่สนทนาและพยายามแปลความหมายจากรูปปากที่สังเกต การสะกดนิ้วมือคือ การสื่อสารท่ามือแต่ละท่าความหมายตรงอักษร 1 ตัว เมื่อต้องการสะกดคำหรือประสม ท่าแนะนำคำพูดคือ การสื่อสารโดยผู้พูดจะแสดงท่ามือลักษณะต่างๆ ประกอบคำพูด

1.6 การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจกระทำได้หลายลักษณะ สำหรับเด็กก่อนเข้าโรงเรียนนั้น รัฐอาจส่งครูไปสอนหรือเตรียมความพร้อมที่บ้านและการฝึกฟัง ทางราชการอาจจัดศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้นได้

ส่วนเด็กที่อยู่ในวัยเรียนนั้น จัดกลุ่มนักเรียนได้ ดังนี้

1. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเป็นชั้นพิเศษเต็มเวลา มีครูประจำชั้นพิเศษ และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเฉพาะควรให้เด็กอยู่ในชั้นพิเศษไม่เกิน 3 ปี สำหรับเด็กหูหนวก และ 4 ปี สำหรับเด็กหูตึง หลังจากนั้นแล้ว ควรมีโอกาสในการเรียนร่วมบางเวลาหรือเต็มเวลาในชั้นเรียนปกติ

2. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางเวลา เด็กจะเรียนในห้องเสริมวิชาการมีครูการศึกษาพิเศษเป็นครูประจำชั้นสอนวิชาสามัญ ฝึกฟัง และฝึกพูด ส่วนในชั่วโมงวิชาอื่น เช่น ศิลปะ พลศึกษาเด็กจะไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ

3. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางวิชาเป็นห้องเรียนเฉพาะ สำหรับเด็กประเภทนี้ จะมีครูการศึกษาพิเศษเป็นครูประจำชั้น มีหน้าที่สอนวิชาสามัญ และมีนักแก้ไขการพูดหรือนักโสตสัมผัสเป็นผู้สอนภาษาการพูด และการฝึกฟัง ส่วนวิชาอื่นๆ เด็กอาจไปเรียนร่วมในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ

4. เรียนร่วมเต็มเวลาเป็นการส่งเด็กเข้าชั้นเรียนกับเด็กปกติในทุกวิชา แต่อาจมีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือ หากเด็กมีปัญหาในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2544: 117) กล่าวว่า เด็กหูหนวกส่วนใหญ่จะเข้าเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดสำหรับเด็กกลุ่มนี้โดยเฉพาะ มีหลักสูตรพิเศษที่ปรับปรุงสำหรับเด็กกลุ่มนี้แม้ว่าเด็กจะได้เรียนในโรงเรียนโสตศึกษา แต่ก็พบว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กยังอยู่ในวงจำกัด เด็กเหล่านี้จะมีภาษาพูด ภาษาเขียนที่ด้อยกว่าเด็กปกติ ความเข้าใจในการอ่านหนังสือไม่ดีนัก เพราะมักขาดความเข้าใจในสิ่งที่เป็นามธรรมและความซาบซึ้งในความสละสลวยของภาษา

จิรัฐยา แก้วปอง (2544: 9) กล่าวว่า การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะไม่มีวิธีใดใช้ได้เหมาะสมกับเด็กทุกคนเหมือนกัน ดังนั้น การพัฒนาประสาทการรับรู้ที่เหลื่ออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้วิธีสอนที่เหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะในการอ่าน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550: 19 – 22) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ ดังนี้

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีระดับสติปัญญาปกติและไม่บกพร่องด้านอื่นสามารถเรียนรู้ได้เท่ากับคนปกติทั่วไป ทั้งนี้ต้องจัดวิธีการสื่อสารให้สอดคล้องกับระดับการบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. เด็กหูตึง ต้องจัดให้เด็กหูตึงได้ใช้เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสม ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมเต็มศักยภาพของแต่ละคน เนื่องจากเด็กหูตึงจำเป็นต้องดูริมฝีปากและการเคลื่อนไหวของอวัยวะที่ใช้ในการพูด เพื่อใช้ในการอ่านริมฝีปาก ดูผู้พูด และดูสิ่งอื่นๆ รอบตัว เพื่อเสริมการฟังให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงควรจัดให้เด็กหูตึงได้เห็นปากผู้พูดอย่างชัดเจน โดยจัดที่นั่งของผู้เรียนให้เหมาะสมและมีแสงสว่างเพียงพอ

2. เด็กหูหนวก ต้องสื่อสารโดยใช้ภาษามือ การสะกดนิ้วมือ การอ่านริมฝีปาก การดูผู้พูด และสิ่งอื่นๆ รอบตัว ดังนั้น ครูผู้สอนด้านภาษาพูดจึงต้องจัดให้มีล่ามภาษามือในการเรียนการสอนทุกครั้ง นอกจากนั้น จะต้องจัดให้มีผู้ช่วยจดคำสอน/บรรยาย เพื่อให้เด็กนำไปใช้ศึกษาทบทวนได้ ซึ่งอาจเป็นเพื่อน ผู้ปกครอง อาสาสมัคร หรือสถานศึกษาจัดให้ตามความเหมาะสม หรืออาจใช้การถ่ายเอกสารบันทึกคำสอนของเพื่อนๆ สำหรับเด็กหูหนวกและเด็กหูตึงระดับรุนแรงบางคนที่ไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาพูดเพียงอย่างเดียวได้ ควรใช้ภาษามือช่วยหรือที่เรียกว่าระบบรวม (Total Communication) โดยเฉพาะเด็กหูหนวกต้องจัดให้เด็กหูหนวกได้เรียนภาษามือไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง และเรียนรู้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อให้เด็กหูหนวกสามารถสื่อสารทั้งสองภาษาได้คล่องแคล่วเท่าเทียมกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การจัดชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องจัดให้เหมาะสมกับลักษณะของความบกพร่องทางการได้ยินของนักเรียนแต่ละระดับ และคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกัน การจัดกิจกรรมควรมุ่งพัฒนาความพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เกิดความรู้ สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมในสังคมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข

1.7 การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การให้การศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้เขาได้พัฒนาตนเองตามกำลังความสามารถและให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่จะช่วยให้มีรายได้เลี้ยงตัวเอง ดังนั้นนักการศึกษาพิเศษจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้หลายวิธี ดังนี้

โรเบิร์ต และแซนเดอร์สัน (วารี ธีระจิตร. 2545: 50 – 57; อ้างอิงจาก Robert; & Sanderson. 1972) ได้จัดประเภทวิธีสอนไว้ 6 วิธี ดังนี้

1. วิธีสอนพูด (Oral Method) วิธีการสอนพูดให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนี้ ยึดหลักที่ว่าให้ผู้สอนพูดกับเด็กให้มากที่สุด ให้เด็กเห็นความสำคัญของการพูด ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการพูด ได้แก่ การพูด คือ โดยการอ่านจากริมฝีปากของผู้พูดด้วยเป็นสิ่งสำคัญ

2. วิธีสอนแบบรวม (Combined Method) หมายถึง วิธีการสอนที่ใช้การพูด ภาษามือ การอ่านริมฝีปาก การใช้เครื่องช่วยฟัง และการเขียนกระดานดำประกอบกันไปในขณะที่สอน

3. การใช้วิธีสอนต่างจากวิธีพร้อมกันสลับกันไป (Simultaneous Method) คือ การใช้การพูด การสะกดนิ้วมือ หรือภาษามือ การใช้เครื่องช่วยฟัง และการเขียนกระดานดำ

4. วิธีสอนแบบรวมหลายวิธี (Combined System) คือการสอนที่ใช้การสอนพูด การใช้เครื่องช่วยฟัง ภาษามือ การสะกดนิ้วมือและการเขียนกระดานดำ โดยใช้การสอนพูดสลับกับการสอนด้วยภาษามือ สะกดนิ้วมือและการเขียนกระดานดำ

5. วิธีสอนแบบระบบรวม (Total Communication) คือการสอนฝึกการฟัง (Auditory Training) ฝึกการอ่านคำพูด (Speech Reading) ฝึกการอ่าน (Reading) ฝึกการเขียน (Writing) ภาษามือ (Signs Language) การสะกดนิ้วมือ (Finger Spelling) การสังเกตท่าทาง (Gesture) วิธีสอนนี้เป็นวิธีการสอนโดยการรวมเอาวิธีการติดต่อสื่อความหมายทุกประเภทเข้ามารวมไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งนับว่าเป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุดในปัจจุบันนี้ที่จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการติดต่อสื่อสารของคนหูหนวกกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างดี

6. การสอนแบบสองภาษา (Bilingual Education) ใช้ในการสอนภาษามือที่ใช้ในชุมชนคนหูหนวกเป็นภาษาแรก และใช้การสอนภาษาพูดด้วยการอ่านและการเขียนเป็นภาษาที่สอง

วิธีการสอนแบบสองภาษาเป็นวิธีการสอนคนหูหนวกอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งใช้กันแพร่หลายในทวีปยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย และเป็นวิธีการซึ่งได้นำเผยแพร่ในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2539 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร ได้ทดลองใช้ในชั้นอนุบาล และวิทยาลัยราชสุดา ได้นำไปใช้สอนในระดับมัธยมศึกษา ในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ในปีการศึกษา 2540 และขยายไปสู่การสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษามือในปีการศึกษา 2541 ด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ เช่น ระดับการได้ยิน ความพร้อมของนักเรียน วิธีสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเหมาะสมกับลักษณะของความบกพร่องทางการได้ยิน และคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน พร้อมทั้งให้ความสำคัญในการเตรียมพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทำให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จิรัฐยา แก้วปอง (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเพิ่มขึ้น และมีความแตกต่างจากก่อนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มณีวรัช บุญจุมณี (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรีอยู่ในระดับดีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทยนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา และการสอนแบบมอนเตสซอรี มีความพร้อมในด้านการอ่านภาษาไทยในระดับดี และสูงขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่าทุกสมัยที่ผ่านมา เพราะขณะนี้วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้ามากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว การอ่านจึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะสำหรับนักเรียน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และคุณภาพการอ่านของนักเรียนย่อมมีผลกระทบถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 7) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถจำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ได้ เกิดประโยชน์ได้

จิตราลดา ไมตรีจิตต์ (2549: 8) กล่าวว่า การอ่าน คือกระบวนการของการทำความเข้าใจภาษาเขียน โดยแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เป็นถ้อยคำหรือความคิด โดยอาศัยประสบการณ์เดิม แล้วนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

พัชรา พรหมณี (2549: 20) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่สื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร และเป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้และสร้างภูมิปัญญาในการพัฒนาชีวิต เพื่อการสร้างสรรค์และความบันเทิงใจทั้งยังทำให้คนเป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นพื้นฐานสำคัญของการคิด ทั้งความคิดวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็น การตีความและการสังเคราะห์ ผู้ศึกษานั้นจึงได้รับความรู้อย่างสมบูรณ์ สามารถนำไปพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

สกุณา นองมณี (2549: 15) กล่าวว่า การอ่าน คือการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรหรือภาพเป็นความคิดความเข้าใจของผู้อ่าน แล้วนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้การสังเกต การจำรูปคำและประสบการณ์เดิม และกระบวนการอ่าน ผู้อ่านจะอ่านข้อความได้จะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้จักหน้าที่ของคำ สามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ออกจากการอ่านได้ก่อน การอ่านเป็นทักษะที่ยากที่สุดแก่การสอน เพราะไม่ใช่เพียงแต่การมองเห็นสัญลักษณ์ของตัวอักษร แต่ผู้อ่านต้องสามารถตีความถึงสิ่งที่อ่านได้ด้วย

มณฑา ประเดิมชัย (2550: 18) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนโดยผ่านกระบวนการทางความคิดไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน ผู้อ่านต้องคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องและรายละเอียดของเรื่องได้ ตลอดทั้งวิเคราะห์และตีความจากสิ่งที่อ่านได้

แวนดา พุกษา (2550: 21) กล่าวว่า การอ่านเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ จากหนังสือไปยังผู้อ่าน ซึ่งทำให้ผู้อ่านมีทั้งความรู้ เจตคติและทักษะ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้แล้วแต่จุดมุ่งหมายของการอ่านของแต่ละคน

อัลเบิร์ต และเอ็ดเวิร์ด (Albert; & Edward. 1987: 45) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การได้มาซึ่งความหมายที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง การรับสัญญาณที่เป็นความหมายทางภาษาและการใช้ความจำในประสบการณ์เดิมทั้งทางภาษาและไม่ใช้ภาษาของผู้อ่าน

ฮาร์ป และเบรเวอ (Harp; & Brewere. 1996: 3) กล่าวว่า การอ่านเป็นผลของกระบวนการ การสร้างความหมายโดยการผสมผสานระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนและความรู้พื้นฐานของผู้อ่าน

จากความหมายของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึงกระบวนการทางความคิด การทำความเข้าใจ ภาษาเขียน เพื่อสื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ผู้อ่านจะการใช้การสังเกต การจำรูปคำ และประสบการณ์เดิมที่สำคัญจะต้องเข้าใจความหมายของคำ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ จากเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลความรู้ต่างๆ เพื่อช่วยในการตีความเรื่องที่อ่าน ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ เจตคติ และทักษะหรืออย่างหนึ่ง ทั้งนี้แล้วแต่จุดประสงค์ของการอ่านแต่ละคน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งต่อชีวิตของคนเรา เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ทั้งปวง นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 188) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 39) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านมักมีโอกาสนำพาชีวิตในอาชีพและชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน การอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่าน เพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของเรา สิ่งที่เราจะต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย ดังนั้นเราจะต้องรู้จักเลือกอ่านและจับใจความให้ได้ในเวลารวดเร็ว จึงประหยัดเวลาและบางคนกล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546: 7) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ
2. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน
3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป
4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้
5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด
6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์และสังคม
8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7 - 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ 3 ประการคือ

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เพราะผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักเสียเปรียบ กลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวันของเราต้องอาศัยการอ่าน เพื่อดำรงชีวิตแทบทุกเรื่องกว่าได้ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคตลอดจนยารักษาโรค ทุกคนจะต้องรู้จักอ่าน
2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการเรียนรู้วิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแล้วแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น
3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคม การพัฒนาสังคมที่ดีนั้นมีอุปการณสำคัญ คือ การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม และเชาว์ปัญญาได้เป็นอย่างดีและรู้จักนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา และจิตใจ ผลที่ตามมา คือ สามารถกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมแก่ส่วนรวม

วันทนา เมืองจันทร์ (2547: 25) มีความเห็นว่า การเรียนรู้ที่จะอ่านออกได้อย่างแตกฉานเป็นเรื่องสำคัญ และไม่เป็นเพียงความสำคัญสำหรับตัวผู้เรียนเองเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อผู้อื่นด้วย เพราะว่าการอ่านนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหลากหลายกิจกรรมของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ยิ่งไปกว่านั้นความสามารถในการอ่านได้อย่างแตกฉานจะเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งตลอดชีวิตของคนทุกคน เพราะว่าความสามารถในการอ่านจะมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปสู่การขยายความรู้ตลอดชีวิตของเขา

มณฑา ประเดิมชัย (2550: 19) การอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ซึ่งทำให้หันต่อเหตุการณ์และวิทยาการต่างๆ เป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการประกอบอาชีพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งต้องปลูกฝังให้เกิดกับบุคคลเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน

จากความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากการอ่านจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี คนที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านของแต่ละบุคคล แต่ละวัยและแต่ละอาชีพ ย่อมจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้หลายประการ ดังนี้

กานต์มณี ศักติเจริญ (2546: 92) ได้กล่าวว่า การอ่านควรมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพราะจะทำให้อ่านได้เร็วและตรงกับความต้องการ จุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิม ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่างๆ การอ่านจึงเป็นการหาความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่างๆ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเพื่อเข้าใจผู้อื่นเข้าใจตนเองดีขึ้น นำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของตน และเพื่อทราบข่าวความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่างๆ จะช่วยให้ทรรศนะของการอ่านกว้างขวางขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับชั้นแนวคิดของผู้เขียนเป็นการปลูกฝังนิสัย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย

3. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่เนื้อหาสาระไม่เป็นวิชาการนัก เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิตยสารบันเทิงอื่นๆ จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่กับความรู้ ความคิดได้ อย่างมีความสุข ได้หัวเราะ ได้สนุก เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด นับได้ว่า การอ่านความบันเทิง เป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง

4. การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับเข้ากับกลุ่มเพื่อนฝูง การมีหน้ามีตาได้รับความนับถือ ในสังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในชีวิตจริงทุกคนจะสมปรารถนาไม่ทุกประการ การอ่านจะช่วยชดเชยให้ได้ การอาศัยหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์เป็นประโยชน์ดีกว่าไปหาวิธีการชดเชยวิธีอื่น ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อสร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตของ ความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ เตรียมตัวหาเหตุผล สนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะของตน หรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผลที่มีน้ำหนัก เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้าน อย่างมีเหตุผล บางครั้งก็ อยากรู้เรื่องใหม่ แนวทางใหม่ เพื่อเข้าใจตนเองและปรับตัวให้เข้ากับ วิธีการดำรงชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 42 – 43) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการอ่านตามหลักสูตร ขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ไว้ ดังนี้

1. การอ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบตัวการันต์ และการผันวรรณยุกต์
2. การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน
3. การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ การอ่านคล่องและ การอ่านเร็ว
4. การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย การพรรณนา และการเปรียบเทียบโดยเข้าใจ ความหมาย
5. การใช้บริบทช่วยความเข้าใจถ้อยคำ สำนวน และเนื้อเรื่องที่อ่าน
6. การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
7. การอ่านในใจ การจับใจความของเรื่องที่อ่านโดยหาความสำคัญ ใช้คำถามใช้แผนภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด
8. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเรื่องที่อ่านวิเคราะห์ความ สรุปความ
9. การใช้ความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้คิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์ และพัฒนาตน
10. การอ่านและตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
11. การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่อง และถูกต้องตามลักษณะ คำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะ
12. การท่องจำ การอธิบายความหมาย และคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองที่ไพเราะ มีความงดงามทางภาษา มีคุณค่าทางความคิด และการนำไปใช้อ้างอิง

13. การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตรงตามจุดมุ่งหมาย

14. สุขลักษณะในการอ่านหนังสือ มารยาทการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการแนะนำหนังสือ

เกรลเล็ท (Grellet. 1994: 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
2. การอ่านเพื่อหาความรู้จากข้อมูลต่างๆ

กรรณิกา แก้วปานกัน (2547: 22) กล่าวว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ อ่านเพื่อรู้ ทั้งในเรื่องสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง และการศึกษาหาความรู้ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน บันเทิงใจ

จิตลดา ไมตรีจิตต์ (2549: 13) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านนั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ความบันเทิงและเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันกับเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของการอ่านก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล รวมทั้งการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไป

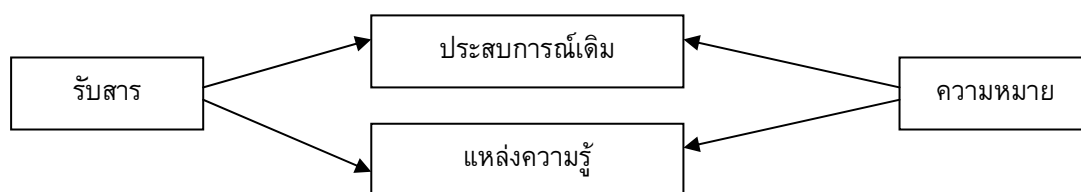
จากจุดมุ่งหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านของแต่ละบุคคลนั้นมีจุดมุ่งหมายไม่เหมือนกัน แต่จุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ อ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อ่านเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง สามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไป

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (กรรณิกา แก้วปานกัน. 2547: 22; อ้างอิงจาก สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2545) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และการสอนอ่าน โดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของสารเป็นหลักในข้อความหนึ่งๆ จะมีความสำคัญ เมื่อผู้อ่านได้อ่านสารแล้วจะนำใจความสำคัญในแต่ละข้อความมารวมกัน โดยให้ต่อเนื่องแล้วทำความเข้าใจความเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง ทฤษฎีนี้ยังแยกออกไปตามแนวคิดของนักการศึกษาได้แก่ ทฤษฎีของทราบาซโซ (Trabasso) ทฤษฎีของเชส (Chase) กับ คลาร์ค (Clark) และทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท (Rumelhart) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ทฤษฎีของ ทราบาซโซ ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้สาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่านและควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ ลำดับขั้นการอ่านแสดง ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นการอ่านตามทฤษฎีของทรามาสโซ

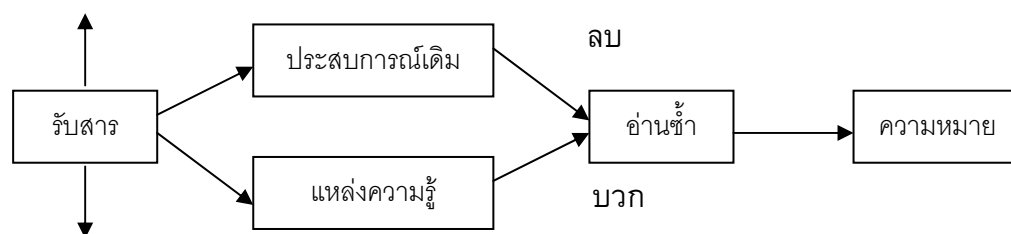
ที่มา: สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. หน้า 58.

1.1.1 การรับสาร โดยใช้สายตารับรู้

1.1.2 การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงและภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก ผู้อ่านจะอ่านทบทวนจนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

1.1.3 คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมหรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

1.2 ทฤษฎีของเซส และคลาร์ค เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่านดังแผนภูมิ

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นการอ่านตามทฤษฎีของเซสและคลาร์ค

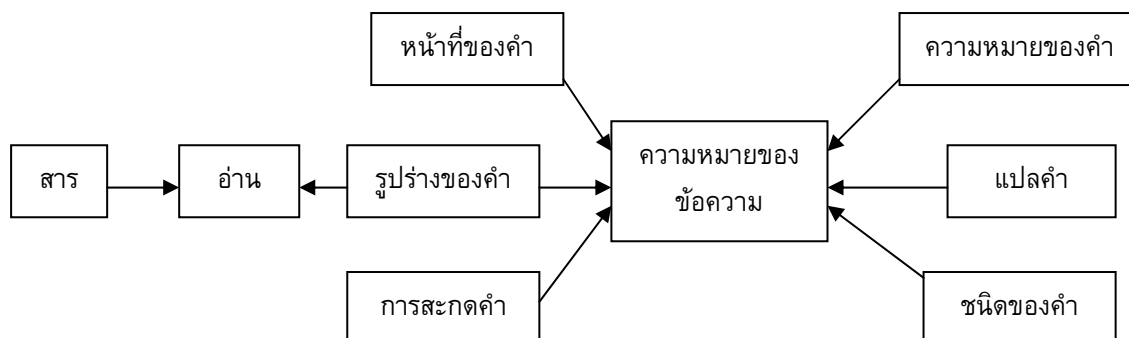
ที่มา: สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. หน้า 59.

1.2.1 ผู้อ่านจะรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือยังไม่มีความแน่ใจก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น

1.2.2 สารที่ให้ความรู้ลึกในทางลบจะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนานหมายความว่า เมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารให้ความรู้ลึกทางบวก

1.2.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะและความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

1.3 ทฤษฎีของ รุเมลฮาร์ท ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีของรุเมลฮาร์ท

ที่มา: สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. หน้า 60.

ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จัก เพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้เดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำ และชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้ หลักสำคัญของทฤษฎีมีอยู่ 4 ประการ คือ

1.3.1 การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกันหรือในข้อความใกล้เคียงกันว่า คำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

1.3.2 การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียงอาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาทีหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายใหม่ได้เร็วขึ้น

1.3.3 การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

2. ทฤษฎีเน้นการวิเคราะห์ข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของประโยค ได้แก่ ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ผู้ที่สนับสนุนทฤษฎีนี้ได้แก่ ดอร์เวส (Dawes) และเฟรดเดอริเคน (Frederiken) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ทฤษฎีดอร์เวส ได้กล่าวว่า ข้อความหรือเรื่องราวที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง ประโยคให้มีความเกี่ยวข้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนเป็นที่เข้าใจของผู้อ่าน ในลักษณะเช่นนี้ถือว่า มีความสัมพันธ์เป็นบวก ความสัมพันธ์ในที่นี้คือความเกี่ยวข้องกับความหมายในแต่ละประโยคนั้นเอง

2.2 ทฤษฎีของเฟรดเดอริเคน ทฤษฎีนี้ได้นำโครงสร้างทางหลักภาษาเป็นแกน สำหรับสร้างความเข้าใจในการอ่าน กล่าวคือผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำ ในประโยค การเข้าใจหน้าที่ของคำ การนำถ้อยคำมาเชื่อมโยง โดยอาศัยวิธีการทางหลักภาษาซึ่ง โครงสร้างของประโยคจะประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย นอกจากนี้เขายังได้ กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่คล้ายกับโปรแกรมของเครื่องคิดเลข เมื่อใส่สารเข้าไปใน โปรแกรมแล้ว จำเป็นต้องได้รับการพิสูจน์จากผู้อ่านว่าถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้โดยใช้ประสบการณ์เดิม ของผู้อ่านมาเปรียบเทียบหรือตัดสิน เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วจึงทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขด้วย การเก็บส่วนที่เป็นความรู้ไว้ในสมอง ส่วนที่ไม่จำเป็นก็จะทิ้งไป ความรู้ที่เก็บไว้นั้นจะได้รับการนำมาใช้ เมื่อถึงเวลาจำเป็น

กระบวนการอ่านตามแนวคิดของเฟรดเดอริเคน

ภาพประกอบ 4 กระบวนการการอ่านตามแนวคิดของเฟรดเดอริเคน

ที่มา: สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. หน้า 62.

ในเรื่องของการสอนอ่านได้มีนักทฤษฎีและนักการศึกษาได้เสนอทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์

เพียเจต์ (Reutzel; & Cooler. 1996; cited in Piaget. 1955) ได้แสดงถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดไปจนโต โดยแบ่งออกเป็น 4 ลำดับขั้น ซึ่งประทิน มหาจันทร์ (สกุณา เปลี่ยนกลาง. 2541; อ้างอิงจาก ประทิน มหาจันทร์. 2530) กล่าวถึง การใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์เป็นหลักในการสอนอ่าน ดังนี้

1.1 ระยะประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว (Sensorimortior) เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งต่างๆ โดยการจับต้อง การสอนอ่านจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันดับแรก

1.2 ระยะเวลาปฏิบัติการคิด (Preoperational Thought) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไป โดยการหาความสัมพันธ์สิ่งของต่างๆ เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ แต่ยังไม่สมบูรณ์และยังไม่มีเหตุผล มีความสามารถในการใช้ภาษาแต่เป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเองเป็นส่วนใหญ่ ความคิดขึ้นอยู่กับสิ่งที่รับรู้หรือสิ่งที่เห็นด้วยตา ดังนั้นในการสอนอ่านจึงยังคงใช้สิ่งที่เป็นรูปธรรม

1.3 ระยะเวลาปฏิบัติการคิดด้วยรูปธรรม (Concrete Operation) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น การสอนอ่านสามารถสอนในลักษณะนามธรรมได้

1.4 ระยะเวลาปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม (Formal Operation) เป็นระยะที่มีการคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง สามารถสอนอ่านให้เข้าใจความหมายอ่านอย่างอนุมานและอ่านเพื่อประเมินได้

2. ทฤษฎีสกีมา

สกีมา (Schemas) คือโครงสร้างของข้อมูลที่แสดงถึงความคิดรวบยอด ซึ่งเก็บไว้ในความทรงจำ มีโครงสร้างความรู้ที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดต่างๆ เกี่ยวกับวัตถุ สถานการณ์ ประสบการณ์ การจัดลำดับประสบการณ์ เหตุการณ์ และลำดับของเหตุการณ์ การกระทำและลำดับของการกระทำต่างๆ (Reutzel; & Cooler. 1996)

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสรุปได้ว่า ทฤษฎีการอ่านมีหลายทฤษฎีแต่ละทฤษฎีจะเน้นการรับสาร และการส่งสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน กระบวนการอ่านจะมีความซับซ้อน สัมพันธ์กันทุกขั้นตอนตั้งแต่หน่วยย่อย คือคำไปจนถึงหน่วยใหญ่ คือประโยค การเข้าใจโครงสร้างทางหลักภาษาเป็นแกนสำคัญในการสร้างความเข้าใจในการอ่าน คือการอ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในประโยค การเข้าใจหน้าที่ของคำ การนำถ้อยคำมาเชื่อมโยงโดยอาศัยวิธีการทางหลักภาษา และโครงสร้างของประโยค การอ่านยังเป็นโครงสร้างของข้อมูลที่แสดงถึงความคิดรวบยอด ซึ่งเก็บไว้ในความทรงจำมีโครงสร้างของความรู้ที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดต่างๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ประสบการณ์ การจัดลำดับเหตุการณ์ และการกระทำต่างๆ

2.5 ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน

ผกาศรี เย็นบุตร (ไข่มุก เหล่าสุนทร. 2550: 13 - 15; อ้างอิงจาก ผกาศรี เย็นบุตร. 2549: 15 - 17) กล่าวว่า มีคนเป็นจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาในการอ่าน ทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่อยากอ่านหนังสือ ไม่รักการอ่านหนังสือ และเป็นสาเหตุให้ไม่อ่านหนังสือในที่สุด ปัญหาในการอ่านเหล่านี้ได้แก่

1. สุขภาพทางกาย ถ้าผู้อ่านหนังสือขณะที่สภาพร่างกายไม่พร้อม เช่น ปวดศีรษะ เป็นไข้ ปวดท้อง ฯลฯ จะทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านลดลงไป และจะขาดความกระตือรือร้นหรือความสนใจ เกี่ยวกับสายตาก็เช่นกัน หากสายตาผิดปกติ เมื่อมองตัวหนังสือแล้วปวดตา น้ำตาไหล ก็จะเป็นอุปสรรคในการอ่านได้

2. สุขภาพทางจิต การอ่านจะได้ผลต่อเมื่อผู้อ่านมีจิตใจพร้อมที่จะยอมรับข้อความต่างๆ ผู้อ่านควรปรับสภาพจิตของตนให้มีสมาธิ สามารถจับใจความได้ ความล้มเหลวในการอ่านอาจมาจากสภาพอารมณ์ของผู้อ่านอีกด้วย

3. สติปัญญาและพื้นฐานความรู้ ถ้าผู้อ่านมีสติปัญญาและพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่อ่านจะสามารถเข้าใจเรื่อง สังเกตสิ่งต่างๆ หรือจดจำได้อย่างรวดเร็ว

4. ความสนใจ โดยทั่วไปผู้อ่านจะมีความสนใจต่างๆ ซึ่งอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความต้องการขั้นพื้นฐาน สติปัญญา ประสบการณ์ ฯลฯ เช่น ผู้อ่านมีประสบการณ์เลี้ยงสัตว์ก็จะสนใจอ่านหนังสือประเภทนี้

5. ความตั้งใจ หมายถึง การเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่สนใจต่อสิ่งอื่นๆ ความตั้งใจมักขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์ หากควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ไม่มั่นใจตนเองอาจจะมีควมวิตกกังวลจนเกินเหตุ ความตั้งใจในการอ่านก็จะลดน้อยลง ทำให้ไม่สามารถจำคำหรือจับใจความในเรื่องที่อ่านได้อันเป็นสาเหตุให้เกิดการเบื่อหน่ายไม่อยากอ่านหนังสือในที่สุด

6. สภาพแวดล้อม การอ่านหนังสือในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีในขณะที่อ่าน เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ ในห้องมีควัน มีกลิ่นเหม็น โต๊ะม้านั่งไม่ไ้ขนาด อุณหภูมิสูงต่ำเกินไป มียุงรบกวนเสียงดัง ฯลฯ เหล่านี้ล้วนทำให้อ่านหนังสือไม่ได้ผลเท่าที่ควร นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางครอบครัวก็มีผลเช่นกัน เราอาจจะพบเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม เด็กที่อยู่ในชนบท ฯลฯ อาจมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนหนังสืออ่าน การไม่มีเวลาจะอ่านเพราะต้องทำมาหากินเลี้ยงชีพหรือไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญเป็นต้น

7. การศึกษา มีส่วนในการส่งเสริมการอ่านได้เป็นอย่างดี โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาทั้งหลาย เช่น ผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนวิชาต่างๆ บรรณารักษ์ ฯลฯ ได้สนับสนุนการอ่านของนักเรียนหรือไม่ หลักสูตรการศึกษาเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าหรือไม่ เช่น การกำหนดเวลาให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมนอกหลักสูตรเพียงพอหรือไม่ ครูสอนวิชาต่างๆ ได้กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการอ่านมากน้อยอย่างไร

8. ภาษา นับเป็นสิ่งที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษาเพื่อรับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านต้องมีการพูดที่ชัดเจน (ช่วยเรื่องการออกเสียง การแสดงความคิดเห็น) มีพื้นฐานทางภาษาไทยเพียงพอที่จะสื่อสารกับผู้อื่น รู้เรื่องคำศัพท์ สำนวนโวหารมากพอในการอ่าน มิฉะนั้นอาจจะเกิดปัญหาขึ้นได้ เช่น อ่านไม่เข้าใจ จับความไม่ถูกต้อง

9. การพิมพ์ อาจมีความบกพร่องเรื่องความไม่ชัดของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร ความหนักเบาของเส้นตัวอักษรไม่เท่ากัน ช่องไฟ และการเว้นวรรคไม่สม่ำเสมอ การสะกดการันต์ผิดพลาดประกอบไม่ชัดเจนทำให้อ่านยาก เกิดความรำคาญและอาจจะเกิดความเบื่อหน่ายได้

10. การอ่านไม่เข้าใจ เป็นปัญหาสำหรับผู้อ่านเป็นจำนวนมากไม่น้อย อาจเนื่องจากผู้อ่านไม่มีพื้นฐานความรู้เพียงพอ กังวลเรื่องศัพท์มากเกินไป สถิติปัญญาไม่ดี ไม่มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ขาดความเข้าใจในกระบวนการอ่านหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ เรื่องนี้จะต้องแก้ไขที่สาเหตุ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 23 - 24) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักอ่านไว้ ดังนี้

1. ไม่ชอบอ่าน ชอบดูโทรทัศน์ เล่นคอมพิวเตอร์และดูวิดีโอมากกว่า
2. ไม่มีเวลา เพราะทำงานมาก หรือการบ้านมาก
3. ไม่มีเงินซื้อสื่อการอ่าน
4. ไม่มีคนช่วยสอนอ่านเวลาอ่านไม่ออก หรือมีปัญหาในการอ่าน
5. อ่านไม่ออก อ่านแล้วไม่เข้าใจ
6. สุขภาพไม่ดี เช่น สายตาสั้น ยาว เอียง หูตึง หูหนวกหรือมี โรคประจำตัว
7. พิกการ เช่น ตาบอด หรือพิการอย่างอื่นทำให้หยิบจับหนังสือไม่สะดวก
8. ไม่มีสมาธิในการอ่าน
9. มีปัญหาทั้งปัญหาครอบครัวและปัญหาที่โรงเรียน
10. ไม่เห็นความสำคัญของการอ่านจึงไม่อ่าน
11. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมที่จะอ่าน เช่น ร้อน อับอ้าว แสงสว่างไม่เพียงพอ
12. ตัวหนังสือเล็กเกินไป อ่านยาก ไม่เหมาะกับผู้อ่าน
13. ไม่มีหนังสืออ่าน เช่น อยู่ชนบท
14. พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน จึงไม่ส่งเสริมให้อ่าน
15. มีโรคเกี่ยวกับสมองทำให้อ่านหนังสือไม่ได้ หรืออ่านช้า เช่น โรคดิสเล็กเซีย

(Dyslexia) และโรคออติสซึม (Autism) เป็นต้น

16. มีนิสัยที่ไม่ดีในการอ่านทำให้อ่านช้า เป็นอุปสรรคในพัฒนาการอ่าน ได้แก่ การอ่านทีละคำ ชอบอ่านออกเสียง (เวลาอ่านในใจ) หรือทำปากขมุขมิบไปด้วย ใช้นิ้วชี้ตัวหนังสือไปด้วยขณะที่อ่าน สายตืระไปมาตามบรรทัดที่ละบรรทัด การกวาดสายตาช้า เวลาเปิดหน้าหนังสือ ชอบใช้นิ้วแตะน้ำลาย ชอบอ่านหนังสือกลับไปกลับมา ใจลอยไม่มีสมาธิในการอ่าน ผันกลางวัน และชอบเปิดพจนานุกรมหาคำแปลศัพท์ทุกคำที่พบทำให้อ่านช้า

17. ไม่มีเทคนิคหรือวิธีการในการอ่านหนังสือบางประเภท เช่น หนังสืออ้างอิงได้แก่ หนังสือพจนานุกรม ต้องรู้จักใช้คำนำทางที่อยู่ตอนบนของหน้ากระดาษทุกหน้า เพื่อให้อ่านได้รวดเร็ว การใช้หนังสือสารานุกรมต้องรู้จักใช้ดัชนีช่วยค้น การค้นหนังสือสารคดีต่างๆ ต้องรู้จักใช้บรรณารักษ์ในห้องสมุด ใช้นิ้วชี้บรรณานุกรมช่วยในการเขียนรายงานและการค้นคว้า เป็นต้น

18. วิธีการสอนของครูทำให้ไม่อยากอ่าน น่าเบื่อ เป็นการบังคับให้อ่าน ทำให้เด็กต่อต้าน

19. โรงเรียนไม่มีห้องสมุด ในชุมชนไม่มีห้องสมุดประชาชนหรือหอสมุดแห่งชาติ นอกจากนั้นห้องสมุดไม่มีกิจกรรมดึงดูดความสนใจให้อยากอ่าน ขนาดห้องสมุดเล็กเกินไปอากาศร้อน แสงสว่างไม่เพียงพอ บรรณารักษ์ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ปิดห้องสมุดเร็วและปิดบ่อยๆ การบริการไม่ดี ฯลฯ

ชฎาณินทร์ (2545: 11 - 16) ได้กล่าวถึงปัญหาในการอ่านพอสรุปได้ ดังนี้

1. ไม่รักการอ่านหรือไม่อ่าน คือ ไม่มีความรักความพอใจ ความสนใจ ใส่ใจในหนังสือ และการอ่านหนังสือ ซึ่งเป็นทั่วไปในหมู่คนไทย คนไทยไม่ชอบอ่านแต่ชอบฟังมากกว่าคนไทยที่เป็นนักการอ่านจึงมีน้อย โดยเฉพาะแถบชนบท

2. อ่านไม่เป็น หมายถึง ขาดความเข้าใจในการอ่าน อ่านได้อย่างเชื่องช้า รวมถึงอ่านไม่เข้าใจหรือไม่ค่อยเข้าใจ วิธีการแก้ไขคือ ต้องฝึกอ่านหนังสือที่พิมพ์ตัวโตๆ มองเห็นชัด อ่านง่าย เนื้อหาไม่ยากไปก่อน เพื่อเป็นการพัฒนาการอ่านไปเรื่อยๆ ในที่สุดจะกลายเป็นคนที่อ่านหนังสือได้ด้วยความเข้าใจ

3. อ่านไม่ออก คือ อ่านหนังสือไม่ได้ ข้อนี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ซึ่งแก้ไขได้ด้วยการศึกษาเล่าเรียนและหมั่นฝึกฝนการอ่านได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

สฤณ นองมณี (2549: 21) กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาในการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำประโยค จึงจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้จักคำ ความหมาย และอ่านคำนั้นๆ ได้ก่อน ทั้งต้องดูความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคลและประสบการณ์ทางภาษาก่อน ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องสอนให้เด็กอ่านได้ อ่านออกโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ปัญหาในการอ่านมีมากมาย ซึ่งเกิดขึ้นหลายปัจจัยพอสรุปได้ คือ ความพร้อมของผู้อ่านในด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมไปถึงระดับสติปัญญาของผู้อ่าน และที่สำคัญ คือ ผู้อ่านไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่ชอบอ่าน อ่านไม่ออก หรืออ่านไม่เข้าใจ บางคนก็ไม่มีเวลาอ่าน และบางคนไม่มีเงินในการซื้อสื่อมาอ่าน ลักษณะของสื่อที่อ่านเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างจุดสนใจในการอ่าน และทำให้ผู้อ่านสนใจ แต่สื่อบางคนอย่างใช้ภาษาที่ผู้อ่านไม่เข้าใจ และมีการพิมพ์ที่บกพร่องไม่ชัดเจน หรือการพิมพ์ตัวอักษรที่ผิดพลาด และสภาพแวดล้อม การอ่านหนังสือในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีในการอ่าน เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ มีกลิ่นเหม็น ร้อนหรือเย็นเกินไป มีเสียงดังรบกวนสิ่งเหล่านี้ทำให้ไม่อยากอ่านหนังสือ หรือถ้าอ่านก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้ ทำให้คนจำนวนไม่น้อย มีปัญหาในการอ่านทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่อยากอ่านหนังสือ ไม่รักการอ่านและเป็นสาเหตุให้ไม่อ่านหนังสือในที่สุด

ส่วนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นมีปัญหาทางการอ่าน อ่านไม่ออก ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ รู้คำศัพท์ในวงจำกัด การอ่านคำ อ่านประโยค เรียงประโยคผิดหลักภาษา เนื่องจากสภาพของความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่ได้ยินเสียงพูดยิ่งถ้านักเรียนสูญเสียการได้ยินมากเท่าใด ยิ่งมีปัญหามากขึ้นเท่านั้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ผดุง อารยะวิญญู. 2542: 24) ครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงได้คิดวิธีสอนเพื่อส่งเสริม และพัฒนาความเข้าใจตลอดจนการรับรู้ภาษา โดยเฉพาะการอ่านซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

เพลินพิศ ไชยยาสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543: 23 – 25; อ้างอิงจาก เพลินพิศ ไชยยาสุข. ม.ป.ป.) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคำภาษาไทยในบทเรียนสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองปรากฏว่าคะแนนการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและคะแนนความก้าวหน้าการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

พัชรา พรหมณี (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.14/81.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สกุณา นองมณี (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้เพลงผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทักษะในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระ เอีย เอือ อัว ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 1 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เพลง อยู่ในระดับดีและสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แววตา พฤกษา (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบดังนี้ ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบริบทและกระบวนการอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง และด้านผลผลิตเมื่อเทียบกับเกณฑ์ คือ ร้อยละ 80 พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ (ร้อยละสะสม 88.00)

รอส (Bender. 1993: 188; citing Ross. n.d.) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอนอ่านเป็นคำไว้ว่า การสอนวิธีนี้ใช้ได้ดีทั้งเด็กพิเศษและเด็กปกติ ซึ่งดีในด้านการจำคำ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่าและใช้เวลาน้อยกว่าการเรียนรู้โดยวิธีปกติ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการสอน การอ่านนั้นครูจะต้องดูว่าจะสอนให้นักเรียนอ่านอะไร ซึ่งเทคนิคและวิธีการสอนนั้นจะแตกต่างกัน ที่สำคัญต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มและระดับอายุของนักเรียน ความสามารถในการรับรู้ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย และสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้นคือ สื่อและนวัตกรรมที่นำมาใช้สอน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้การสอนอ่านมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

3.1 ความหมายของความสนใจ

ความสนใจเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกของกระบวนการเรียนรู้และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การที่คนเรามีแรงจูงใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ย่อมมีความสนใจเป็นพื้นฐาน นักเรียนที่มีความสนใจในวิชาใดวิชาหนึ่งมักจะเรียนวิชานั้นๆ ได้ดีกว่าวิชาที่เรียนโดยปราศจากความสนใจ มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านให้ความหมายของคำว่า ความสนใจ ดังนี้

โพลเวล (Powel. 1998: 330) กล่าวว่า เด็กที่มีความสนใจในการเรียน จะทำให้เกิดความตั้งใจในการเรียนและการเรียนด้วยความสนใจนี้ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียน เมื่อมีสมาธิก็สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้ตลอด และกมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523: 143) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความพอใจให้กับผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา
2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้นๆ
3. จัดสภาพการเรียนใหม่ให้น่าสนใจ มีการตั้งคำถามยั่วๆ และท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น
4. การให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในการเรียน หรือการทำงานนั้นบ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถจะทำให้เขาสนใจสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ทำ
5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขาสนใจทำงาน นอกจากนี้ความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน เนื่องจากสาเหตุและองค์ประกอบที่แตกต่างกัน เช่น ความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 55 - 56) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยการมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและยอมรับในคุณค่าของสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยการมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ถ้างานนั้นดึงดูดความสนใจของเด็ก การทำงานให้สำเร็จย่อมง่ายขึ้น เมื่อเด็กสนใจในการทำงานเขาย่อมมีความเอาใจใส่ต่องานของเขาอย่างสม่ำเสมอ ความสนใจทำให้ความเอาใจใส่มีจุดศูนย์กลางอยู่ในขอบเขตเป็นสิ่งที่ต้องเลือกเอง และเป็นแรงผลักดันขณะเดียวกัน ดังนั้นในการเรียนการสอนไม่ว่าวิชาใดครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน

สุทธิชา เพชรวีระ (2550: 74) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่ มองเห็นความสำคัญของสิ่งนั้นๆ มีการรับรู้และมีการตอบสนองต่อการรับรู้แล้วเกิดการยอมรับในคุณค่าในที่สุด

จากความหมายของความสนใจสรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือความพึงพอใจ ที่แสดงออกโดยการกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมนั้นๆ หรือการเรียนรู้มีความพยายาม มีความตั้งใจในการเรียน ตลอดจนการเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนมีความเอาใจใส่จนสามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดี ความสนใจนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความต้องการ ความถนัดของผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมให้น่าเรียน รวมไปถึงการเสริมแรงซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

3.2 ลักษณะของความสนใจ

นักการศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของความสนใจไว้ ดังนี้

วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2540: 33) กล่าวถึงลักษณะของความสนใจไว้ ดังนี้

1. ความสนใจ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ เราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอย่างๆ ไป

2. ความสนใจ เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจสิ่งหนึ่งแต่คนอื่นอาจไม่สนใจต่อสิ่งนั้นเลยก็ได้

3. ความสนใจทำให้คนเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ

4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำให้เป็น เป็นต้น

5. คนย่อมมุ่งมั่นที่จะทำสำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนนั้นมีความสนใจต่อสิ่งนั้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2542: 91 - 92) ได้อธิบายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ ดังนี้

1. ความสนใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล อันเป็นผลดีสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม

2. ความสนใจ เป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้น ความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันได้

3. ความสนใจ ย่อมทำให้บุคคลเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ

4. ความสนใจของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคล

5. ความสนใจทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่ทำงานให้สำเร็จ

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 57) ลักษณะความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบใหญ่ๆ คือ ความต้องการ ความถนัดและสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมแตกต่างกัน นั่นคือ การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียน สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้โดยตลอด และความสนใจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานั้นๆ ด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลมีความสนใจในการเรียนรู้แตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อม ความต้องการและความถนัด ถ้านักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ในกิจกรรมใดก็ตามจะมีจิตใจจดจ่อมีสมาธิในการเรียน มีความสนใจในกิจกรรมที่ทำ ซึ่งส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น และความตั้งใจทำกิจกรรมนั้นด้วยความเอาใจใส่

3.3 สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2542: 92) กล่าวถึงสาเหตุของความสนใจไว้ ดังนี้

1. ความรู้ เพราะการที่บุคคลมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วทำให้บุคคลเกิดความสนใจในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

2. ลิทธิเอาอย่าง อาจจะมีสาเหตุมาจากการตามอย่างเพื่อน

3. ความอยากรู้อยากเห็นหรือสาเหตุส่วนตัว ซึ่งเป็นเหตุผลของแต่ละบุคคล

นพรัตน์ เจริญผล (จรินทร์ สกุลถาวร. 2541: 61 - 62; อ้างอิงจาก นพรัตน์ เจริญผล. 2549: 59) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจดังต่อไปนี้

1. ความต้องการ เช่น อยากรู้อยากเป็นนักเรียนเก่ง ก็ต้องพยายามสนใจในบทเรียนเพื่อที่จะได้ทำให้ตนเองเข้าใจและจะได้สอบได้ที่หนึ่ง

2. การเอาอย่าง สิ่งใดที่คนในหมู่คณะนิยม หรือสนใจ จะทำให้คนที่เข้ามาร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย เช่น เด็กส่วนมากเมื่อเห็นพ่อ แม่ ครู หรือเพื่อนชอบ หรือสนใจสิ่งใดก็จะพลอยสนใจสิ่งนั้นตามไปด้วย

3. การอ่าน การอ่านหนังสือก็จะทำให้เกิดความสนใจได้ เช่น การอ่านชีวประวัติของนักประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ก็จะทำให้ผู้อ่านนั้นมีความสนใจที่จะคิดประดิษฐ์สิ่งต่างๆ บ้าง

4. การศึกษา หรือการฝึกฝนอบรมความรู้ ความสามารถในการสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมจะทำให้เกิดความสนใจขึ้น แม้ในตอนแรกนั้นยังไม่มี ความสนใจเลย เช่น นักเรียนที่เรียนภาษาไทย เมื่ออ่าน พูด ฟัง อ่าน เขียนได้ ก็จะมี ความสนใจในวิชาภาษาไทยมากขึ้น

5. ความแปลกประหลาด เมื่อได้พบสิ่งที่แปลกประหลาดหรือไม่เคยพบเห็นมาก่อนก็จะทำให้เกิดความสนใจสิ่งนั้นขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เคยเห็นฮิปโป เมื่อได้เห็นฮิปโปครั้งแรกก็จะเกิดความสนใจในตัวฮิปโปอย่างมาก

โดยทั่วไปคนเรามีความสนใจในสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งต่างๆ คือ

1. สิ่งแวดล้อม หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นๆ เช่น การศึกษาทาง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น

2. บุคลิกภาพของบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย ความถนัดตามธรรมชาติ สุขภาพ เป็นต้น

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 60) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ คือ ความสนใจของแต่ละคนมีสาเหตุที่ต่างกัน เช่น เห็นคุณค่าของสิ่งนั้น มีแรงจูงใจ มีความถนัด มีประสบการณ์ ความสัมพันธ์กับชีวิต ความแปลกใหม่ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการ ค่านิยม การศึกษาอบรมบุคลิกภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

กฤษฎณา ศักดิ์ศรี (สุทธิชา เพชรวิระ. 2550: 76 - 77; อ้างอิงจาก กฤษฎณา ศักดิ์ศรี. ม.ป.ป.) อธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้คนเราเกิดความสนใจ มีดังนี้

1. เกิดจากการติดต่อสัมพันธ์ (Association) เช่น จากการอ่าน การติดต่อสิ่งใดที่ทำให้เกิดความพอใจได้ หรือเห็นสิ่งนั้นให้ประโยชน์
2. สิ่งกระตุ้น ความสนใจเกิดจากสิ่งกระตุ้นหลายๆ ลักษณะ
3. ความรู้ ความสามารถที่จะกระทำสิ่งใดได้ย่อมจะเป็นเหตุให้เกิดความสนใจในสิ่งนั้นได้ เช่น คนที่พูดภาษาอังกฤษได้ย่อมสนใจภาษาอังกฤษ
4. ความสนใจเกิดจากการได้รับผลสำเร็จ ถ้าทำงานประสบผลสำเร็จได้รับคำชมเชย จะเกิดความภาคภูมิใจและเกิดความสนใจที่จะทำงานนั้นให้ดียิ่งขึ้น เพราะมีกำลังใจที่จะปฏิบัติให้ได้ผลยิ่งขึ้นอีก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจนั้น มีหลายประการ คือ ความต้องการ ความอยากรู้อยากเห็น ความรู้ความสามารถ การศึกษา ความแปลกและแตกต่าง ซึ่งเร้าความสนใจ แต่ความสนใจในสิ่งต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและตัวบุคคลด้วย เพราะคนที่มีอายุ เพศ ระดับสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด จะส่งผลให้ความสนใจของคนแตกต่างกัน

3.4 ชนิดของความสนใจ

1. เจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่ง ถ้าเป็นเจตคติที่ดีต่อการอ่านก็หมายถึง ความรู้สึกที่พอใจในการอ่านเป็นความรู้สึกในด้านบวก แต่ถ้าเป็นเจตคติในทางลบ หมายถึงความรู้สึกไม่ชอบอ่าน ความสนใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีความรู้สึกชอบอ่านและต้องการอ่าน ดังนั้น การเสริมสร้างได้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่ความสนใจในการอ่าน

2. แรงดลใจ (Conation) เป็นความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ตนปรารถนา ถ้าคนเรามีเจตคติที่ดีก็จะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่แรงจูงใจ และก่อให้เกิดความสนใจซึ่งจะเป็นการรวมพลังทำในสิ่งที่ตนต้องการ

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 58) สรุปได้ว่า ชนิดของความสนใจแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ความสนใจภายใน เช่น ความรู้สึกพอใจ อยากคิด อยากทำ และความสนใจภายนอก เกิดขึ้นด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ถูกบังคับ ความกลัวหรือกลัวได้รับโทษ ความสนใจชนิดนี้ไม่มั่นคงถาวรเท่าความสนใจภายใน และความสนใจที่จะนำไปสู่การปฏิบัตินั้นต้องมีเจตคติและแรงดลใจเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชนิดของความสนใจขึ้นอยู่กับ เจตคติ คือ ความชอบหรือไม่ชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง และแรงดลใจ คือความต้องการที่กระทำในสิ่งที่ตนปรารถนา และอาจแบ่งชนิดความสนใจเป็นความสนใจภายใน คือ ความอยากคิดอยากทำ ความพึงพอใจ และความสนใจภายนอก ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากสาเหตุต่างๆ เช่น การถูกบังคับ ความกลัว หรือความโกรธ

3.5 อิทธิพลที่สร้างความสนใจ

เด็กมีความสนใจเพิ่มขึ้นตามอายุ เด็กมีพัฒนาการมากขึ้น ความสนใจของเด็กก็กว้างขวางยิ่งขึ้น และเมื่อมีความสามารถเพิ่มขึ้นหรือวุฒิภาวะเพิ่มขึ้น ความสนใจก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ดังที่ สุชา จันทน์เอม (2543: 75) ได้กล่าวถึงอิทธิพลที่สร้างความสนใจของเด็กขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ความสามารถ ถ้าเด็กยังไม่มีพัฒนาการทางร่างกายดีพอ เด็กก็จะไม่สนใจการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย
2. การศึกษา เด็กได้รับการศึกษาอบรมทางใด เด็กก็จะสนใจทางนั้น ธรรมชาติของเด็กนั้นคืออยู่แล้วครูสามารถจะสร้างเด็กให้สนใจเรื่องใดๆ ก็ได้
3. ความถนัดทางธรรมชาติ เด็กจะมีความสนใจในสิ่งที่ตนมีความถนัดทางธรรมชาติ
4. บุคลิกภาพสามารถส่งเสริมความสนใจในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้
5. ความคล่องแคล่ว เด็กมีความคล่องแคล่วทางใดก็มีความสนใจในสิ่งนั้น
6. ความแปลกประหลาดของสิ่งที่ได้พบเห็น เช่น เด็กที่ไม่เคยไปสวนสัตว์ เมื่อไปครั้งแรกก็สนใจในสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็นอย่างมาก
7. การเอาอย่างสิ่งใดที่คนในหมู่คณะนิยม หรือสนใจก็ทำให้คนที่เข้าร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย
8. ความต้องการ เช่น เมื่อเด็กอยากเป็นคนเรียนเก่ง ก็จะพยายามสนใจเรียนเพื่อให้ได้ที่ 1 เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า อิทธิพลที่สร้างความสนใจ ขึ้นอยู่กับความสามารถการศึกษา ความถนัดทางธรรมชาติ บุคลิกภาพ ความคล่องแคล่ว ความแปลกประหลาดของสิ่งที่ได้พบเห็น การเอาอย่างสิ่งใดสิ่งหนึ่งของหมู่คณะ และความต้องการของเด็ก และเด็กจะมีความสนใจเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กมีอายุ พัฒนาการ ความสามารถ และวุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้น

3.6 ความสนใจในการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นั้นนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ยังจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาเหล่านั้นด้วย เพราะความสนใจมีความสำคัญที่จะทำให้เด็กตั้งใจเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะสูงขึ้น ดังที่โพลเวลล์ (Powell, 1963: 330) กล่าวว่า เด็กที่มีความสนใจจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียน มีสมาธิ สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้ตลอดเวลา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้นสูงขึ้น

สุโท เจริญสุข (เกษมศรี ภัทรภริสกุล. 2544: 49; อ้างอิงจาก สุโท เจริญสุข. 2525: 72) ได้ให้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของนักเรียน ไว้ดังนี้ คือ

1. นำเอาเรื่องหรือสิ่งแปลกใหม่มาเล่าหรือแสดงให้นักเรียนดูทำบทเรียนให้สนุก
2. ใช้อุปกรณ์การสอน เทคนิควิธีหลาย ๆ รูปแบบทำบทเรียนให้กระจำ โดยใช้ถ้อยคำที่ง่าย ๆ หรือที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม
3. ให้นักเรียนมีโอกาสดูแสดงความคิดเห็น หรือกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนเสมอโดยใช้คำถาม กิจกรรมและอุปกรณ์ต่างๆ
4. จัดสิ่งแวดล้อมให้น่าสนใจตลอดจนมีการเสริมแรง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียน นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น แต่สิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ความสนใจของนักเรียนการเรียนเรื่องแปลกใหม่ การใช้สื่ออุปกรณ์ และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย การให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรม และการจัดสิ่งแวดล้อมให้น่าสนใจ ตลอดจนมีการเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วย

3.7 วิธีสร้างความสนใจ

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (สุทธิชา เพชรวิระ. 2550: 79 – 80; อ้างอิงจาก กฤษฎา ศักดิ์ศรี. ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงการสร้างความสนใจในเรื่องการเรียนว่าเป็นหน้าที่ของครู ซึ่งครูปฏิบัติ ดังนี้

1. ก่อนสอนเรื่องใดครูควรนำเข้าสู่บทเรียน ปูพื้นฐานเรื่องที่จะสอนใหม่ โยงให้สัมพันธ์กับความรู้เดิมของเด็ก
2. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของเด็ก ถ้ายากเกินไปเด็กก็ท้อถอยง่ายเกินไปก็เบื่อ ควรให้ยากพอเหมาะพอดีที่จะทำให้ท้าทายผู้เรียน
3. ส่งเสริมให้เด็กมีความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ เพราะความสำเร็จในการทำงานเป็นยาวิเศษที่จะช่วยให้เด็กสนใจในการเรียน ครูศึกษาให้รู้ถึงความสามารถของเด็ก แล้วจัดกิจกรรมให้เด็กทำงานสำเร็จตามความสามารถ ต่อจากนั้นเขาจะบังเกิดความสนใจในงานนั่นเอง
4. ชี้แจงให้เด็กเห็นความก้าวหน้าของตน เพื่อเป็นแรงจูงใจ ทำให้เด็กอยากเรียนมีความสนใจในงานนั้น

5. ครูควรชี้ให้เด็กเห็นความสนใจของเรื่องที่เรียน ชี้ให้เห็นประโยชน์ของสิ่งที่ควรสนใจ
6. จัดสภาพในการเรียนให้เป็นที่น่าสนใจ อยู่ในสภาพที่สะดวก สบาย มีบรรยากาศที่ดี
7. ครูต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น เพราะเจตคติที่ดีต่อวิชาใดย่อมเป็นรากฐานที่ทำให้เด็กสนใจในวิชานั้นมากขึ้น
8. ใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม ช่วยให้เข้าใจดี ง่าย รวดเร็ว แต่ไม่ควรใช้มากหรือน้อยจนเกินควร
9. ควรจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนให้มาก ให้มีโอกาสดำเนินการแสดงความคิดเห็นของตนเองบ้าง เช่น อภิปราย
10. จัดบทเรียนให้มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก เด็กย่อมสนใจบทเรียนที่จะนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้
11. ใช้เทคนิควิธีต่างๆ และจิตวิทยาช่วยในการเรียนการสอน พาไปศึกษานอกสถานที่ เล่าประสบการณ์น่าสนใจเกี่ยวกับบทเรียน ครูซักถามไม่ยาก หรือง่ายเกินไปใช้แรงเสริมจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับเหตุการณ์
12. สร้างความรู้พื้นฐานก่อนสอนเรื่องนั้น เพื่อจะได้โยงความสัมพันธ์สู่เรื่องที่จะสอนใหม่ ถ้าไม่มีพื้นฐานมาก่อนจะเข้าใจยาก ไม่อยากสนใจ
13. มุ่งสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ควบคู่กันไปกับการสอน
14. ให้เรียนโดยการกระทำ ให้มากที่สุด
15. ดำเนินการสอนให้คล้ายตามสัญชาตญาณอยากรู้อยากเห็นของเด็ก เพราะสัญชาตญาณนี้เป็นรากฐานของความสนใจ เกิดจากการที่มีสิ่งแปลกประหลาด หรือความแปลกประหลาดเป็นเครื่องช่วยกระตุ้น ฉะนั้นในการสอนครูก็หาเรื่องแปลกๆ มาเล่า ยกอุทาหรณ์แปลกๆ แต่ไม่ยากเกินความสามารถของเด็กมาให้เด็กคิด เด็กตอบ พยายามให้เด็กกระตือรือร้นและอยากรู้อยากเห็นยิ่งขึ้นไปตามลำดับ ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม อภิปรายระหว่างกันและกันและให้เด็กเรียนแบบเล่น (Play Way) บ้างจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจได้มาก
16. สอนให้สนุก เช่น พูดจาทำนองชวนขันเป็นครั้งคราว เล่าเรื่องสนุก การแสดงออกทางเสียง ทางกิริยาท่าทางและทางหน้าตาของครู หากรู้จักแสดงให้เหมาะสมแล้วย่อมจะช่วยปลุกความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี
17. สอนบทเรียนให้หนักไปในทางรูปธรรมมากกว่านามธรรม แสดงตัวอย่างสิ่งของ และให้นักเรียนจับต้องได้ พานักเรียนไปชมสถานที่อันเป็นประโยชน์ หรือเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถเข้าใจถึงประโยชน์และคุณค่าได้โดยง่าย
18. ทำบทเรียนให้เป็นที่กระฉับกระเฉงไม่เคลือบแคลง ใช้ถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับความสามารถและวัยของเด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วิธีสร้างความสนใจสามารถสร้างได้หลายวิธีซึ่งดูได้จากความต้องการ ความถนัดของผู้เรียน การจัดสภาพห้องเรียน บรรยากาศในห้องเรียน การสร้างแรงจูงใจ การให้กำลังใจของครูที่มีต่อนักเรียน การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน อุปกรณ์ตลอดจน ครูมีเทคนิคการสอนที่ดี และที่สำคัญครูต้องรู้ว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานในวิชานั้นๆ แค่ไหนเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ได้ดีขึ้น ทำให้เป็นแรงดึงดูดให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นที่สำคัญ การสอนนักเรียนควรสอนให้เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ให้นักเรียนจับต้องได้ นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนานและมีความสุข นักเรียนก็จะสนใจเรียนและอยากเรียน

3.8 การวัดความสนใจ

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดความสนใจ ไว้ดังนี้

กมล สุตประเสริฐ (2546: 152) ได้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจโดยใช้สเกล โดยกำหนดเนื้อหาที่จะวัดความสนใจในด้านใดและเขียนคำถามหรือข้อกระทงตามเนื้อหานั้น ตัวเลือกแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉยๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1991: 162) กล่าวว่า เราสามารถวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ 3 วิธี คือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

ซูเปอร์ (Super. 1998: 218 - 219) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการดังต่อไปนี้

1. ความสนใจจากการแสดงความรู้สึก (Express Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากคำพูดหรือถ้อยคำของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจ
2. ความสนใจจากการแสดงออก (Manifest Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากพฤติกรรมแสดงออกที่สังเกตเห็น
3. ความสนใจจากการทดสอบ (Test Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิชาที่บุคคลนั้นสนใจ
4. ความสนใจจากการสำรวจ (Inventoried Interests) เป็นวิธีการศึกษาจากแบบสำรวจด้วยการให้บุคคลแสดงความรู้สึกชอบและไม่ชอบ

โพลเวล (Powell. 1998: 337 - 338) กล่าวว่า ความสนใจอาจวัดได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) แบบวัดความสนใจประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่ง สำหรับให้แต่ละบุคคล แสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ เหล่านั้น
2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-end Questionnaires) โดยให้ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบคำถามต่างๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน
3. ใช้วิธีสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ได้

สมิท (Smith. 1999: 160 - 161) ได้เสนอเทคนิคสำหรับวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะเวลา 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ถ้าเขายอมสละเวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ก็แสดงให้เห็นว่าเขามีความสนใจในสิ่งนั้น
 2. ค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจนั่นเอง เพราะคนเราย่อมจะทำการที่ตนสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่ไม่สนใจ
 3. ให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ ที่กำหนดให้
- นพรัตน์ เจริญผล (2549: 61) กล่าวว่า การวัดความสนใจ โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น ใช้แบบสำรวจความสนใจ ใช้แบบสอบถามปลายเปิด ใช้แบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า ใช้แบบสัมภาษณ์ ใช้การสังเกต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

สุทธิชา เพชรวิระ (2550: 81) กล่าวว่า ความสนใจเป็นหัวใจสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนควรจัดสภาพการเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจภายในตัวผู้เรียนให้เกิดความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจ ในสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดความสนใจจะมีส่วนช่วยในการศึกษาถึงความสนใจของบุคคลต่างๆ เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจเป็นอย่างมากที่จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิดความตั้งใจ และพยายามจนบรรลุความสำเร็จได้ ซึ่งการวัดความสนใจนั้น สามารถวัดได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด ซึ่งวิธีการวัดความสนใจวิธีหนึ่งที่เชื่อมั่นได้ คือการใช้แบบสำรวจ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดความสนใจโดยใช้แบบสอบถามวัดความสนใจมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 3 ตัวเลือก คือ มาก ปานกลาง น้อย ที่ผู้วิจัยนำมาจากของ พิเชิต ฤทธิ์เจริญ (2548: 67)

3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

สมเกียรติ กินจำปา (2545: 86) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIT) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการแบบเมอร์ดอกห์ (MIT) กับการอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นพรัตน์ เจริญผล (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่ได้รับการสอนแบบการคิดวิจารณ์ญาณกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการคิดวิจารณ์ญาณกับการสอนตามคู่มือ ที่มีความเข้าใจและความสนใจในการอ่านจับใจความภาษาไทย สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มณฑา ประเดิมชัย (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนวัดปากท่อ (ปากท่อวิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ได้รับการสอนใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการสอนใช้บทเรียนสำเร็จรูป สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ และหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิเซนการ์ด (Isengart. 1996) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านของนักเรียน ความเชื่อของครูและการสอนเชิงปฏิบัติการนิยม โดยทำการทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ผลปรากฏว่า ความสนใจในการอ่านของนักเรียนขึ้นอยู่กับการสอนอ่านขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสนใจการเรียนนั้น สื่อการสอน วิธีการสอนแต่ละวิธีจะทำให้นักเรียนมีความสนใจการเรียนแตกต่างกันไป จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องใช้กิจกรรมหรือวิธีสอนที่แตกต่างและหลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้นจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

4. เอกสารเกี่ยวกับชุดพัฒนาทักษะทางการอ่าน

4.1 ความหมายของชุดการสอน

ชุดการสอนในประเทศไทย มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น ชุดการฝึก ชุดกิจกรรมฝึก ชุดฝึกทักษะ ในที่นี้ผู้วิจัยจะเรียกว่า ชุดพัฒนาทักษะ คำว่าชุดการสอนนั้นมีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษหลายชื่อ เช่น Instructional Package, Learning Package, Self Instructional Packages, Learning Kits, Individualized Packages, Instructional Modules. นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ ดังนี้

ปิยมาภรณ์ สบายแท้ (2545: 9) กล่าวว่า ชุดการสอน (Instructional Packages) หมายถึงระบบการผลิตและการนำระบบสื่อประสม (Multimedia) หรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิชา เนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วริยา อินพาเพียร (2546: 26) ชุดการสอนคือระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนประสมกับที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับวิชาหน่วยและหัวเรื่องซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ แบบทดสอบ คู่มือครูกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้อย่างครบถ้วน เพื่อช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ

เยาวลักษณ์ สารโน (2550: 42) กล่าวว่า ชุดการสอน คือชุดการเรียนรู้หรือชุดกิจกรรมนั่นเอง ซึ่งหมายถึงสื่อการสอนที่ครูเป็นผู้สร้าง เป็นการบูรณาการวัสดุอุปกรณ์หลายชนิดเข้าด้วยกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและมีการนำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบในการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ (2551: 7) ชุดการสอนหมายถึง ชุดสื่อประสมซึ่งผลิตขึ้นอย่างมีระบบ มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของชุดการสอนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชุดการสอนหมายถึง การวางแผนการสอน โดยใช้สื่อหลายประเภทมารวมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านกระบวนการเรียนการสอนภายในชุดการสอนจะประกอบไปด้วยคู่มือครู สื่อการสอนต่างๆ และคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นระบบช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาปฏิบัติกิจกรรมตลอดจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และมีการนำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบในการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ

4.2 แนวคิดในการผลิตชุดการสอน

เยาวลักษณ์ สารโน (กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. 2536: 6 – 7; อ้างอิงจาก เยาวลักษณ์ สารโน. 2550: 42 - 43), (กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. 2551: 9 - 10; อ้างอิงจาก บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2530: 30 - 67), (วรนาถ คลายนาท. 2551: 29; อ้างอิงจาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2525: 119 - 120) ได้กล่าวไว้ว่า ชุดการสอน นับเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และได้มีการผลิตใช้กันมากขึ้น เพราะการผลิตชุดการสอนมีการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งแนวคิดพื้นฐานที่นำไปสู่การสร้างชุดการสอน กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536: 6 - 7) ได้ระบุไว้ว่า ประกอบด้วยแนวคิด 5 ประการ คือ

แนวคิดที่ 1 เป็นแนวคิดตามหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำแนวคิดนี้มาจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการศึกษาที่ให้อิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามกำลังความสามารถของแต่ละบุคคล

แนวคิดที่ 2 เป็นแนวคิดที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากแบบเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง มีครูเป็นแหล่งความรู้ขึ้นมาเป็นการจัดประสบการณ์ และสื่อประสมที่ตรงกับเนื้อหาวิชาในรูปแบบของชุดการสอน โดยให้นักเรียนหาความรู้จากชุดการสอนด้วยตนเอง

แนวคิดที่ 3 เป็นแนวคิดที่พยายามจัดระบบการผลิต และการใช้สื่อการสอนให้เป็นในรูปแบบสื่อประสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูการสอนมาเป็นการช่วยนักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดที่ 4 เป็นแนวคิดที่พยายามจะสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม โดยการนำสื่อการสอนและทฤษฎีกระบวนการกลุ่มมาใช้ประกอบกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน

แนวคิดที่ 5 เป็นแนวคิดที่ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทราบผลการเรียนของตนเองทันทีว่า ถูกหรือผิดอย่างไร มีการเสริมแรงทางบวกซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูกอันจะส่งผลให้นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจโดยไม่มีใครบังคับการจัดสภาพการที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามนัยดังกล่าวจะต้องมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดหมายปลายทาง โดยจัดการสอนแบบชุดการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวคิดในการผลิตชุดการสอนนั้น ต้องประกอบด้วยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางให้เป็นการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดระบบการใช้สื่อการสอนให้เป็นสื่อประสม การพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และที่สำคัญการยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ มาจัดสภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเสริมแรงทางบวกทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทีละขั้น ตามความสามารถและความสนใจ โดยไม่มีใครบังคับ การจัดสภาพการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างสูงสุด

4.3 ประเภทของชุดการสอน

วรนาถ คลายนาทร (ธีรยุทธ์ เสนิงส์ ณ อยู่ยยาและคณะ. 2545: 77; อ้างอิงจาก วรนาถ คลายนาทร. 2551: 30) ได้กล่าวถึง

1. ชุดการสอนสำหรับการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครู เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนแบบนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียว

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปศูนย์การเรียน ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบไปด้วยชุดย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนนักเรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปของรายบุคคลหรือเรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้ที่เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือกันและกันได้เองระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียนหากมีปัญหาผู้เรียนจะสามารถซักถามครูได้เสมอ

2. ชุติการสอนสำหรับรายบุคคล เป็นชุติการสอนที่จัดระบบเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับชั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุติการสอนชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษาตนเองได้ ผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือในทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะแนวทางการเรียน

วริยา อินพาเพียร (2546: 27) ได้กล่าวถึงประเภทของชุติการสอนว่า ชุติการสอนประกอบคำบรรยายหรือชุติการสอนสำหรับครู มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนไปพร้อมๆ กัน ชุติการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กๆ เป็นชุติการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนแบบกิจกรรมศูนย์การเรียน และชุติการสอนแบบรายบุคคล มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ส่วนชุติการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นชุติการสอนสำหรับครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบโดยใช้เพลง เกม การทำงานอาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคลทั้งนี้ตามความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมที่ปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประเภทของชุติการสอนมีหลายประเภทอาจเป็นแบบบรรยาย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาไปพร้อมๆ กัน ชุติการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กๆ และชุติการสอนเป็นรายบุคคลเป็นชุติการสอนให้ผู้เรียนได้รู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งชุติการสอนจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันแต่มีโครงสร้างที่คล้ายกัน เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนได้

4.4 องค์ประกอบของชุติการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. 2551: 11; อ้างอิงจาก บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2530: 71) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญๆ ภายในชุติการสอน สามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุติการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุติการสอนเอาไว้อย่างละเอียด อาจจะทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้
2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุติการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการกิจกรรม
- 2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อจะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง फिल्मสตริป แผ่นภาพโปรงใส วัสดุกราฟิกส์ หุ่นจำลองของตัวอย่าง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอน ตามบัตรกำหนดไว้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่างเลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

ในคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. 2544: 143-144) กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือและแบบฝึกปฏิบัติสำหรับผู้สอนและผู้เรียนที่จะใช้ชุดการสอน
2. บัตรคำสั่งหรือบัตรมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางแก่ผู้เรียน
3. เนื้อหา อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสมและกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งกำหนดไว้ตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้
4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลจากการเรียนรู้ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า และผลการประเมินจากแบบทดสอบชนิดต่างๆ

จากองค์ประกอบของชุดการสอนสรุปได้ว่า ชุดการสอนควรประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ ได้แก่ คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน สื่อการสอน กิจกรรม วิธีดำเนินการ ตลอดจนแบบประเมินผล

วรนาถ คลายนาทร (2551: 31) ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีหลายลักษณะ ขึ้นกับวัตถุประสงค์การใช้ เช่น ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม ชุดการสอนแบบบรรยาย ซึ่งใช้เป็นกลุ่มใหญ่ และชุดการสอนรายบุคคล หรือชุดการเรียนรู้ ชุดการสอนเหล่านี้จะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันตามลักษณะการใช้ ซึ่งอาจมีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

1. คู่มือและแบบปฏิบัติ สำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอนและผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอนไว้อย่างละเอียด คู่มือครูมีส่วนสำคัญ ดังนี้

- 1.1 คำชี้แจง
- 1.2 บทบาทครู
- 1.3 การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง
- 1.4 แผนการสอน
- 1.5 แบบฝึกปฏิบัติ

2. คำสั่งหรือคู่มือการเรียนรู้ เป็นการมอบหมายงาน คำแนะนำในการเรียน กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ เพื่อกำหนดแนวทางของการเรียนให้นักเรียน คู่มือครูประกอบด้วย

- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 คำสั่งให้ครูหรือนักเรียนดำเนินกิจกรรม
- 2.3 การสรุปบทเรียน ใช้การอภิปรายหรือการตอบคำถาม

3. เนื้อหาสาระ ซึ่งบรรจุอยู่ในรูปของสื่อประสม และกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ปรากฏอยู่ในแผนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดขั้นตอนการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาและประสบการณ์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุดการสอนประกอบด้วย 4 ส่วน คือ คู่มือครู ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับผู้สอนและผู้เรียนที่จะใช้ชุดการสอน บัตรคำสั่งหรือบัตรมอบหมายงาน เพื่อกำหนดแนวทางผู้เรียน เนื้อหา อยู่ในรูปของสื่อแบบประสมและกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายกลุ่มและรายบุคคล และการประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่างๆ ตามความเหมาะสม

4.5 ขั้นตอนการผลิต

คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2545: 143–144) ได้จัดลำดับและรายละเอียดการสร้างชุดการสอน ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดว่า สิ่งที่จะนำมาทำเป็นชุดการสอน มุ่งเน้นให้เกิดหลักการของการเรียนรู้อะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ออกเป็นหน่วยของการเรียนในแต่ละหน่วยนั้นจะมีหัวข้อย่อยๆ รวมอยู่อีก โดยต้องคำนึงถึงเนื้อหาก่อนหลังและเรียงลำดับตามขั้นตอนความรู้และธรรมชาติของเรื่องนั้น

2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเวลา ความสนุก น่าเรียนของเนื้อหา และวิเคราะห์ความคิดรวบยอดของหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนแบ่งหัวข้อย่อยว่า มีอะไรบ้างแล้วดึงเอาสาระออกมาให้ได้

3. กำหนดความคิดรวบยอดให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

4. กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด สามารถแสดงออกมาให้ผู้สอนวัดได้และครอบคลุมเนื้อหาของการเรียนรู้

5. นำจุดมุ่งหมายการเรียนรู้แต่ละข้อมาวิเคราะห์หากิจกรรมการเรียนรู้แล้วจัดกิจกรรมให้เหมาะสม ถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

6. เตรียมสื่อหรือวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม เพราะสื่อจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เช่น เครื่องฉายสไลด์

7. เมื่อเรียนจบแล้วต้องมีการประเมินผลหลังเรียน เพื่อดูว่านักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งจะใช้การประเมินวิธีการใดก็ได้ แต่ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

8. ทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยนำไปทดลองกับกลุ่มเล็กก่อนเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงอย่างดีแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับเด็กทั้งชั้น

วาสนา แสงสิทธิ์ (2550: 50) กล่าวว่าขั้นตอนการผลิตชุดการศึกษา ควรมีการวางแผนกำหนดเนื้อหาจุดมุ่งหมาย สื่อการเรียน กำหนดเวลาใช้กิจกรรม พร้อมทั้งมีการวัดผลประเมินผลแล้วทำการทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง แล้วนำชุดการสอนไปใช้จริง

บุญเกื้อ ควรหาเวช (กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. 2551: 15 - 16; อ้างอิงจาก บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2530: 72) กล่าวว่า ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนโดยนำเอาวิธีระบบเข้ามาใช้ ในระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เหมาะสำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียน มีทั้งหมด 10 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการ ตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะสามารถให้ครูถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตนเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์ออกมาเป็น 5-6 หัวเรื่อง

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ จะต้องให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปแนวคิด สาระและหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางจัดในการจัดเนื้อหาที่สอนให้มาสอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดมุ่งหมายทั่วไปก่อน แล้วเปลี่ยนแปลงเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเป็นแนวทางในการเลือก และผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการสอน” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เล่นเกม ฯลฯ

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น) เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือว่าเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดการสอน”

9. หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพในการสอน ผู้วิจัยจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปใช้กับผู้เรียน ได้ตามประเภทของชุดการสอนและตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนใช้ ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้เดิมของผู้เรียน (ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที)

10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ชั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ชั้นสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปแล้ว

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (วรนาถ คลายนานทร. 2551: 34 - 35; อ้างอิงจาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523: 123) ได้กล่าวถึง การผลิตชุดการสอนแบ่งขั้นตอนออกเป็น 10 ขั้นตอนด้วยกันคือ

1. การกำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ โดยอาจจะกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือการบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่น

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอนสำหรับการสอนแต่ละครั้ง ซึ่งอาจจะเป็นหน่วยการสอนละ 60 นาที 120 นาที หรือ 180 นาที โดยขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาและระดับชั้น 1 สัปดาห์ หรือ 1 ครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาของหน่วยการสอนแต่ละครั้งเป็นเนื้อหาย่อยๆ หรือที่เรียกว่าหัวเรื่อง โดยพิจารณาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหานั้นๆ ประกอบกัน

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ การกำหนดจะกำหนดมาจากหัวเรื่อง โดยพิจารณาว่าในหัวเรื่องนั้นมีสาระสำคัญหรือหลักเกณฑ์อะไร ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้หรือเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง การเขียนจุดมุ่งหมายก็เพื่อที่จะทราบได้ว่าผู้เรียนควรจะต้องมีพฤติกรรมอย่างไรหลังจากเรียนในเรื่องนั้นๆ แล้ว

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้

7. กำหนดการประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมา ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนที่วางไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน ในขั้นนี้จะพิจารณาว่าในลักษณะของเนื้อหาและลักษณะผู้เรียน สื่อชนิดใดหรือกิจกรรมการเรียนรู้แบบใดจึงจะสอดคล้องและทำให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ได้มากที่สุด

9. การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จแล้วมีความจำเป็นที่จะต้องนำชุดการสอนไปทดลองใช้ เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเพียงไร เมื่อพบว่ามิชอบบกพร่องก็จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขจนทำให้การสอนบรรลุประสงค์ที่วางไว้ ใช้เกณฑ์ 80/80 การทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบ่งออกเป็น

1. การทดลองแบบเดี่ยว (Individual Try Out) (1 : 1) เป็นการทดลองที่มีผู้สอน 1 คน ต่อเด็ก 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. การทดลองแบบกลุ่ม (Group Try Out) (1 : 10) เป็นการทดลองที่มีผู้สอน 1 คน ต่อเด็กประมาณ 6 - 12 คน คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. การทดลองแบบสนาม (Field Try Out) (1 : 100) เป็นการทดลองที่มีผู้สอน 1 คน ต่อเด็กประมาณ 40 - 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงแล้ว จึงสามารถนำไปใช้ในห้องเรียน ปกติได้โดยชุดการสอนทั่วไปจะมีขั้นตอนต่างๆ ในการใช้ ดังนี้

1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน ก่อนเรียนเนื้อหา นั้นๆ
2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
3. ขึ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน)
4. ขึ้นสรุปบทเรียน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ
5. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนมากน้อยเพียงไร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนนั้น ควรมีการวางแผนการกำหนดเนื้อหาจุดมุ่งหมาย สื่อการเรียน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม พร้อมทั้งมีการวัดผล ประเมินผล จากนั้นนำไปทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง ก่อนนำไปใช้จริงในห้องเรียน

4.6 ประโยชน์ของชุดการสอน

กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (วิริยา อินพาเพียร. 2546: 34; อ้างอิงจาก กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. 2536: 9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนว่าช่วยถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ สลับซับซ้อน ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนเพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในการเรียนมากที่สุด รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน

วิริยา อินพาเพียร (2546: 34) กล่าวถึง ชุดการสอนมีประโยชน์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ชุดการสอนยังสามารถช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนครูผู้สอนโดยไม่ปล่อยเวลาที่มืออยู่ให้สูญเปล่า

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชุดการสอนมีประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนและตัวนักเรียนอีกทั้งขั้นตอนการผลิตก็ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไป หากมองในแง่ของผลที่จะเกิดในด้านการเรียนการสอน ชุดการสอนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนทำให้ผู้สอนมีความพร้อมและมีความมั่นใจมากขึ้น ที่สำคัญจะช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี

4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

เยาวลักษณ์ สารโน (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดการสอนนิทานเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนนิทานเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 84.72/91.03 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความคิดเห็นต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนสรุปได้ว่า นำชุดการสอนไปพัฒนาการเรียนการสอนนั้น ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ที่สำคัญทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านต่างๆ เช่น ด้านความคิด ความพร้อมในการเรียน ความคิดสร้างสรรค์เข้าปัญญา และการปรับตัวทางสังคม รวมทั้งเป็นคู่มือครูในการสอน ลดเวลาการเตรียมการสอนของครู และยังเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูให้เพิ่มมากขึ้น

5. เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบผสมผสาน

มลิวลย์ ธรรมแสง (2550: 61 – 64) การสอนแบบภาษาผสมผสาน เกิดขึ้นจากการพัฒนาวิธีการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะสอนการอ่านและการเขียนให้แก่เด็กนักเรียนหูหนวกที่เรียนในโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศ ตามความต้องการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ประสานให้ ดร. มลิวลย์ ธรรมแสง ผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นประธานในการจัดการอบรมครูสอนคนหูหนวกในโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิธีสอนภาษาไทยแก่เด็กหูหนวกให้อ่านออกเขียนได้ โดยกำหนดเป็นโครงการทดลองกับนักเรียน 2 ระดับชั้น คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีงบประมาณ 2550 ซึ่งการอบรมครูได้ดำเนินการครั้งแรกโดยการระดมความคิดเรื่อง ปัญหาในการสอนภาษาแก่คนหูหนวกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2550 ที่โรงแรม S.D. Avenue กรุงเทพฯ

หลังจากการระดมความคิดและได้ร่วมกันกำหนดปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่เด็กหูหนวกดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการจัดการฝึกอบรมก็ได้ประชุมร่วมกันและจัดทำโครงการขึ้นตามลำดับแล้ว นำเสนอกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุมัติหลักการและโครงการฝึกอบรมครูโดยใช้วิธีการสอนภาษาที่คิดขึ้น

5.1 แนวคิดการสอนภาษาแบบผสมผสาน

แนวคิดการสอนภาษาแบบผสมผสานเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ ดร. มลิวลย์ ธรรมแสง เริ่มเป็นอาจารย์พิเศษของสาขาวิชาการศึกษาพิเศษของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตั้งแต่ระยะแรกของการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ (การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน) เมื่อปี พ.ศ. 2517 ซึ่ง ดร. มลิวลย์ ธรรมแสง เป็นผู้รับผิดชอบวิชา วิธีการสอนภาษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการจัดทำแผนการสอนภาษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเฉพาะการสอนภาษาให้แก่เด็กที่มีระดับการได้ยินระดับหูหนวก ที่สูญเสียการได้ยินโดยกำเนิดนั้น มีหลักการสำคัญที่ผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้และความเข้าใจ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาภาษาของคนทั่วไป ซึ่งจะประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับหลักการเรียนรู้ภาษาทารกว่า ถ้าเป็นเด็กทารกที่มีการได้ยินปกติ เด็กจะเรียนภาษาจากพ่อแม่และคนใกล้ชิดจากการเห็น รวมกับการฟังเป็นหลักนอกเหนือจากการผ่านประสาทสัมผัสอื่นๆ ประกอบ เช่น การรับรู้กลิ่น รส และการสัมผัสตามบริบทต่างๆ

เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กก็จะเริ่มเลียนเสียงของพ่อแม่ตลอดจนการเล่นเสียงของตัวเองเมื่อคำใดหรือเสียงใดที่เด็กเล่นเปล่งเสียงแล้ว พ่อแม่ให้การตอบรับ และย้อนกลับมาให้เด็กได้พูดหรือเลียนเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง หากเด็กได้รับการสนองตอบ และเกิดความพึงพอใจ มีความสุข เด็กก็จะพัฒนาเสียงและทำทางเหล่านั้นต่อไป เสียงใดหรือคำใดที่เด็กพูดมาแล้วไม่ตรงกับภาษาของพ่อแม่ พ่อแม่ก็ไม่สนองตอบ เด็กจะเกิดการเรียนรู้และจดจำไป คงไว้เฉพาะเสียงในภาษาที่พ่อแม่ใช้เท่านั้น จนกระทั่งเด็กพูดได้ สื่อสารได้ ซึ่งเรียกว่า เด็กพูดได้หรือพูดเป็น

จากการเรียนรู้ภาษา (Acquisition of Language) ดังกล่าวแล้ว นักวิชาการได้พยายามศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอน การเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยละเอียด เพื่อให้ได้ขั้นตอนมาใช้ในการสอนภาษาเด็กบางคนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษาซึ่งนักวิชาการเชื่อว่า หากครู พ่อแม่ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น นักแก้ไขการพูด รู้พัฒนาการหรือลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาแล้ว จะสามารถใช้ขั้นตอนการเรียนนั้นเป็นหลักในการสอนและการตรวจสอบว่า ปัญหาในการเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ภาษานั้นอยู่ในลำดับขั้นตอนใด เพื่อจะได้ศึกษาหาวิธีพัฒนาและสร้างเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมต่อไป จึงเป็นที่มาของแนวคิด ทฤษฎีการสอนแบบต่างๆ การสอนภาษาแบบแม่สอนลูก การสอนภาษาแบบการใช้ประสบการณ์ทางภาษา เป็นต้น

2. หลักการฝึกหัด

ในการเรียนรู้ของมนุษย์นั้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ด้านใดก็ตามการเรียนรู้จะได้ผลดีมากขึ้น หากผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลายและการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายนั้นต้องเป็นไปอย่างเหมาะสม ทั้งสัดส่วนของเนื้อหา และทั้งลำดับขั้นตอนที่เป็นไปตามหลักของการเรียนรู้ เช่น การเรียนจากสิ่งที่ง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เป็นต้น การนำองค์ความรู้นั้นไปสู่การปฏิบัติหรือฝึกทักษะให้เกิดมีความคล่องแคล่ว และคงทน ตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

5.2 ขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสาน

การสอนภาษาแบบวิธีผสมผสาน (Integration Language Acquisition Approach) จึงเป็นวิธีการที่ผู้เขียนนำเอาหลักทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาเด็กทั้งที่เป็นเด็กทั่วไป และเด็กหูหนวกประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการได้รับรู้ภาษา (Language Exposure) เป็นขั้นที่เด็กได้มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เด็กมีโอกาสได้เห็น ได้ยิน รับรู้ (สัมผัส) กลิ่น รส แล้วเกิดความต้องการ เช่น

เด็ก เห็น ของเล่น เด็กอยากจะจับ

เด็ก เห็น ขนมนม เด็กอยากกิน (หิว)

สาร ที่เด็กต้องการสื่อสาร คือ ความต้องการเล่นของเล่นหรือความต้องการจะกินขนมนม นั้น ซึ่งถ้าเด็กอยู่ในวัยที่ยังพูดไม่ได้ เด็กจะใช้สีหน้าท่าทาง การชี้ การชำเลื่อง เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ขั้นที่เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษา จะช่วยให้เด็กมีความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้น โอกาสในการเรียนรู้จะมากหรือน้อยอยู่กับประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยสติปัญญา และการได้รับแรงเสริมที่เหมาะสม

2. ขั้นจำได้ (Recognition of Language) การที่เด็กสามารถจำภาพ ตัวอักษร คำ วลี และโยงได้จะช่วยให้เด็กสามารถสะสมประสบการณ์ และสามารถจัดหมวดหมู่ของประสบการณ์ต่างๆ ได้ เด็กที่สามารถสะสมประสบการณ์ได้มาก และสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษามาก การจำได้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายโอนประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่

3. ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) การเข้าใจภาษานั้นว่าเป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นความสามารถในการเรียนรู้ภาษาในระดับสูง เพราะการเข้าใจสิ่งใดก็ตามย่อมต้องใช้การบูรณาการของประสบการณ์ใหม่กับประสบการณ์เดิมรวมกับการรู้จักการคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์ความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกันและสามารถแสดงออกได้สอดคล้องถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ การเข้าใจภาษาแสดงให้เห็นได้โดยการบอกความหมายของสิ่งนั้นได้ถูกต้องแสดงขั้นตอนของสิ่งนั้นได้ถูกต้อง ดังปรากฏในแบบทดสอบการเข้าใจความหมายของคำที่ใช้การจับคู่ภาพกับคำ หรือคำกับภาพ การบรรยายคุณลักษณะของสิ่งนั้นได้ถูกต้องหรือการสาธิต การแสดงถึงความหมายของสิ่งนั้นได้ เช่น การทำตามคำสั่งได้ถูกต้อง เป็นต้น

4. **ขั้นการผลิตภาษา (Language Production)** การผลิตภาษาอาจเป็นได้ในรูปแบบของการพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ที่สะสมจากประสบการณ์ซึ่งอาจใช้ในรูปแบบของการทำแบบฝึกอ่านเขียนต่างๆ

5. **ขั้นการขัดเกลาภาษา (Refinement of Language)** ในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน หรือการเขียน ผู้ใช้ภาษาทุกคนจะต้องเรียนรู้วิธีการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือการใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการสื่อสาร คือ ความพึงพอใจของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ดังนั้น ภาษาที่ใช้จึงต้องได้รับการขัดเกลาให้เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ ตัวอย่างของภาษาที่ขัดเกลาแล้ว เช่น คำที่ใช้เฉพาะคำสุภาพ คำราชาศัพท์ บทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และวรรณคดีต่างๆ เป็นต้น

5.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้วิธีสอนภาษา

ครูที่รู้วิธีสอนที่ดี และสามารถนำวิธีสอนที่ดีนั้นมาสู่การปฏิบัติได้จริง ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กได้มากกว่าครูที่ไม่รู้วิธีสอน และไม่สนใจในการพัฒนาทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสอนภาษาผสมผสาน

ชิดชนก เสวตเศรณี (2550: 77) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ โดยวิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทยหลังการสอนอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้น

วัชรพร บุตรศรี (2550: 78) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ โดยวิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทยหลังการสอนอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้น

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี (2550: 82) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านภาษาไทย ความสามารถเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอยู่ในระดับดี และสูงกว่าก่อนสอนแสดงให้เห็นว่า การสอนอ่าน เขียนภาษาไทยโดยวิธีสอนภาษาแบบผสมผสานเป็นนวัตกรรมอีกนวัตกรรมหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถอ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี (2550: 82) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านภาษาไทย ความสามารถเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อยู่ในระดับดี และสูงกว่าก่อนสอนแสดงให้เห็นว่า การสอนอ่าน เขียนภาษาไทยโดยวิธีสอนภาษาแบบผสมผสานเป็นนวัตกรรมอีกนวัตกรรมหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถอ่าน เขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จินดา อุ่นสอน (2551: 48 – 49) ได้ศึกษาผลการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่ วิชาอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งการทำหนังสือชุดเสริมประสบการณ์ เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ นั้น ได้ใช้หลักการสอนภาษาแบบผสมผสาน โดยทฤษฎีการสอนอาหารหลัก 5 หมู่ มีแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนที่เริ่มต้นจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทำให้ทราบผลการพัฒนาของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจากการทดสอบสมมติฐาน ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ วิชาอาหารว่าง และเครื่องดื่มหลังการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจในการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์ เพราะมีขั้นตอนการเรียนรู้จากง่ายไปหายากมีเนื้อหาที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีการฝึกอ่านคำ การฝึกเขียน และการฝึกทำภาษามือ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาแบบผสมผสานสรุปได้ว่า การใช้วิธีการสอน ภาษาแบบผสมผสาน ในการอ่านและการสอนเขียนให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนดีขึ้น เพราะขั้นตอนการสอนเป็นการสอนที่ เริ่มต้นจากง่ายไปหายาก มีขั้นตอนการจำที่นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่าน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโสตศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 6 คน เลือกโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวน 2 ห้องเรียน เลือกเพียง 1 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ครูประจำชั้นคัดเลือกนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่มีความพิการอื่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ศึกษาจากใบตรวจวัดการได้ยิน จากนักแก้ไขการได้ยินหรือจากสมุดทะเบียนคนพิการ

2.3 คัดเลือกนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ใช้ภาษามือในการสื่อสาร จำนวน 6 คน มีรายละเอียดดังนี้

คนที่ 1 เพศชาย ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 98 เดซิเบล หูซ้าย 100 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

คนที่ 2 เพศชาย ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 97 เดซิเบล หูซ้าย 98 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

คนที่ 3 เพศหญิง ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 100 เดซิเบล หูซ้าย 100 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

คนที่ 4 เพศหญิง ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 95 เดซิเบล หูซ้าย 100 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

คนที่ 5 เพศชาย ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 100 เดซิเบล หูซ้าย 100 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

คนที่ 6 เพศหญิง ใส่เครื่องช่วยฟัง ระดับการสูญเสียการได้ยินหูขวา 100 เดซิเบล หูซ้าย 100 เดซิเบล มีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่มากนัก อ่านคำศัพท์ ทำภาษามือ สกกดนิ้วมือคำศัพท์ได้พอสมควร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 60 นาที

1.2 แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ จำนวน 5 ฉบับ

1.3 แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์

2. แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบการจับคู่ภาพกับคำ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบการเลือกคำให้ตรงกับภาพ จำนวน 15 ข้อ

3. แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546

1.1.2 กำหนดเนื้อหาการอ่านคำ โดยเลือกคำใหม่ในบทเรียน จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2539 ที่เป็นคำนามที่คุ้นเคย และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกจากคำที่สามารถสื่อได้ด้วย ของจริง ของจำลอง และภาพ โดยแบ่งบทเรียนเป็นหมวดต่างๆ 5 หมวด จำนวน 40 คำ

หมวดที่ 1 คำศัพท์เรื่อง ผัก ได้แก่ แตงกวา คะน้า ผักกาด มะเขือเทศ ฟักทอง มะนาว ผักบุ้ง และกะหล่ำปลี

หมวดที่ 2 คำศัพท์เรื่อง ผลไม้ ได้แก่ กล้วยหอม มะละกอ สับปะรด มะม่วง แตงโม แอปเปิ้ล มังคุด และทุเรียน

หมวดที่ 3 คำศัพท์เรื่อง ดอกไม้ ได้แก่ ดอกมะลิ ดอกดาวกระจาย ดอกเข็ม ดอกกล้วยไม้ ดอกบัว ดอกกุหลาบ ดอกเฟื่องฟ้า และดอกบานไม่รู้โรย

หมวดที่ 4 คำศัพท์เรื่อง สัตว์ ได้แก่ ปลาฉลาม ปลาดาว ปลาวาฬ ม้าน้ำ เสือ สิงโต นกยูง และผีเสื้อ

หมวดที่ 5 คำศัพท์เรื่อง สถานที่ ได้แก่ บ้าน โรงเรียน ตลาด สถานีตำรวจ ธนาคาร สถานีรถไฟ โรงพยาบาล และวัด

1.1.3 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยออกแบบแผนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน (Integrated Language Acquisition Approach) ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาแก่เด็กหูหนวกที่มีลำดับขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา (Language Exposition) ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ (Recognition of Language) ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) ขั้นที่ 4 ขั้นผลิตภาษา (Language Production) ขั้นที่ 5 ขั้นขัดเกลาภาษา (Refinement of Language) (มลิวัลย์ ธรรมแสง. 2550: 62-63) ซึ่งขั้นที่ 1 – 3 เป็นการสอนอ่าน ขั้นที่ 4 – 5 เป็นการสอนเขียน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นเรื่องการสอนอ่าน จึงใช้เฉพาะขั้นที่ 1 – 3 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา (Language Exposition) คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ตรงที่เป็นของจริงในการเรียนรู้ ร่วมกับการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือการดู การสัมผัส การฟัง การดมกลิ่น และการลิ้มรส เป็นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รู้จักและเกิดความคิดรวบยอด เพื่อถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ของจำลอง และรูปภาพ โดยผ่านการจัดกิจกรรมและเกมต่างๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นจำได้ (Recognition of Language) คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถนำประสบการณ์จริงมาสู่การจำ โดยการฝึกหัดให้เกิดความจำจากง่ายไปหายาก ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการจับคู่ ดังนี้

1. ของจริงกับของจริง
2. ของจริงกับของจำลอง
3. ของจริงกับรูปภาพ
4. ของจำลองกับรูปภาพ
5. รูปภาพกับรูปภาพ

ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าใจ (Language Comprehension) คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่เรียน โดยใช้ของจริง ของจำลองและรูปภาพส่วนตัวหนังสือ (คำศัพท์) เป็นการเริ่มต้นของการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการจับคู่ ดังนี้

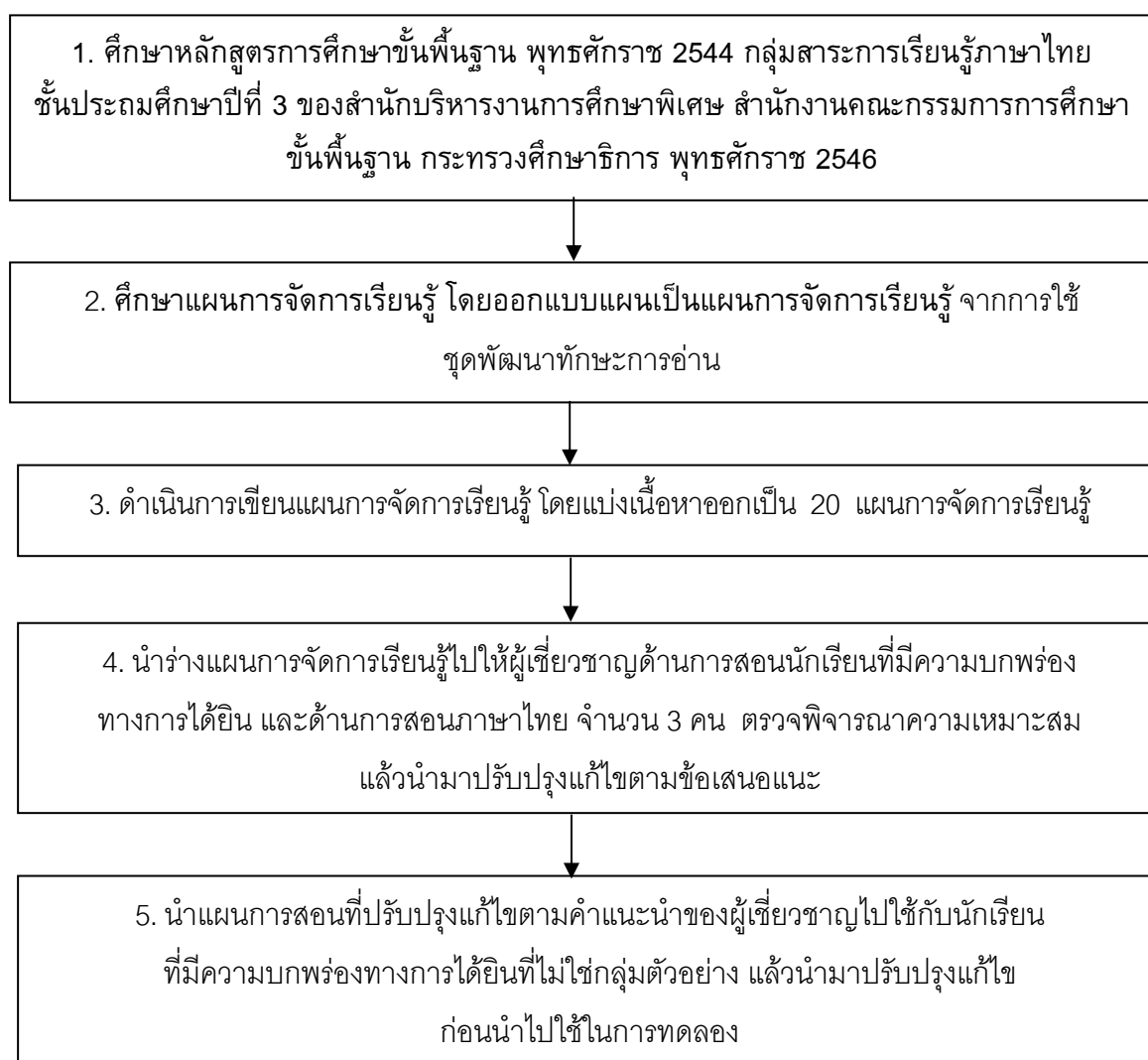
1. ของจริงกับบัตรคำ
2. ของจำลองกับบัตรคำ
3. รูปภาพกับบัตรคำ

การสอนจะมีการถ่ายโอนความรู้จากของจริงไปสู่ของจำลอง ไปสู่รูปภาพและไปสู่บัตรคำ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและประสบการณ์อย่างเป็นขั้นตอน และจำคำศัพท์ได้ นำไปสู่การอ่านอย่างถูกต้อง

1.1.4 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนด จำนวน 20 แผน

1.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเวลา ภาษาที่ใช้อธิบายในแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 2 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 แผน ในวันที่ 10 สิงหาคม และ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2552 พบว่าไม่มีข้อปรับปรุง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการทดลองสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน

1.2 แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ เป็นแบบฝึกทักษะหลังการสอนแต่ละ
หมวดการเรียนรู้จำนวน 5 ฉบับ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.2.1 ศึกษาเทคนิควิธีสร้างแบบฝึก จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ
แบบฝึก อ่านเขียนเรขาคณิต ชุดที่ 9 การสอนอ่านคำ ของ ผดุง อารยะวิญญู (2547)

1.2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การอ่านจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางใน
การสร้างแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้

1.2.3 นำคำศัพท์จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทาง
การได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
จำนวน 40 คำ มาสร้างแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ จำนวน 5 ฉบับ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา
และจุดประสงค์

1.2.4 นำแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านการสอนด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ทำการปรับปรุง ได้แก่ ปรับคำสั่ง คำชี้แจง ด้วยคำพูดที่ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำตามคำสั่งได้ แก้ไขภาพที่มีขนาดเล็กโดยปรับขยายภาพให้ใหญ่ขึ้น

1.2.5 นำแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วไปใช้ทดลองกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์จำนวน 2 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในวันที่ 10 สิงหาคม และ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2552 พบว่าไม่มีข้อปรับปรุง และนำแบบฝึกที่ได้จากการทดลองสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ เป็นแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้หลังการสอนแต่ละหมวดการเรียนรู้ จำนวน 5 บทเรียน โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1.3.1 ศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มาประกอบการเขียนแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์

1.3.2 นำคำศัพท์จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 40 คำ มาสร้างแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 บทเรียน

1.3.3 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์

1.3.4 นำแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ ครูการศึกษาพิเศษด้านการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ครูการศึกษาพิเศษด้านภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ทำการปรับปรุงได้แก่ ควรบอกจำนวนข้อในแต่ละแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้

1.3.5 นำแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วไปใช้ทดลองกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 2 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในวันที่ 10 สิงหาคม และ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2552 พบว่าไม่มีข้อปรับปรุง และนำแบบฝึกทักษะที่ได้จากการทดลองสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำ

2.1 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์จากหนังสือเรียนแบบเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2539 โดยเลือกคำศัพท์ที่เป็นคำนามที่คุ้นเคย และเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันแล้ว คัดเลือกคำที่สามารถสื่อได้ด้วยภาพ โดยแบ่งเป็นหมวดต่างๆ 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 เรื่องผัก หมวดที่ 2 เรื่องผลไม้ หมวดที่ 3 เรื่องดอกไม้ หมวดที่ 4 เรื่องสัตว์ หมวดที่ 5 เรื่องสถานที่ รวมเป็นจำนวน 40 คำ เพื่อคัดเลือกคำนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำ

2.4 สร้างแบบทดสอบใช้ความสามารถอ่านคำ โดยนำคำศัพท์จากหนังสือภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เป็นคำนามที่คุ้นเคยและเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน จำนวน 40 คำ มาสร้างเป็นแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบการจับคู่ภาพกับคำ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบการเลือกคำให้ตรงกับภาพ จำนวน 15 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบความสามารถอ่านคำที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย ด้านการวัดประเมินผล และด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา โดยพิจารณาว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ลงความเห็น ดังนี้ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 48)

คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.6 กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความสามารถอ่านคำ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ. 2547: 200–202) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คะแนน 16 – 20 คะแนน หมายถึง มีผลการเรียนระดับดีมาก

เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 80 – 100 %

คะแนน 14 – 15 คะแนน หมายถึง มีผลการเรียนระดับดี

เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 70 – 79 %

คะแนน 12 – 13 คะแนน หมายถึง มีผลการเรียนระดับปานกลาง

เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 60 – 69 %

คะแนน 10 – 11 คะแนน หมายถึง มีผลการเรียนระดับพอใช้

เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 50 – 59 %

คะแนน 0 – 9 คะแนน หมายถึง มีผลการเรียนระดับปรับปรุง

เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 0 – 49 %

2.7 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงทั้ง 30 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน (รายละเอียดดังภาคผนวก)

2.8 นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกจากข้อ 2.7 ไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนปกติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพระธาระบือธรรม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

2.9 นำกระดาษคำตอบที่ได้มาตรวจคะแนน วิเคราะห์ความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้ ข้อสอบตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำ เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.34 – 0.66 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.22 – 0.63 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.55 วั้จำนวน 10 ข้อ และข้อสอบตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.34 – 0.66 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 – 0.65 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.63 วั้จำนวน 10 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก)

3. แบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน

3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างความสนใจในการอ่าน

3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่าน การวัดและการประเมินผล การสร้างแบบวัดความสนใจในการอ่าน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน

3.3 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำราของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548: 67) โดยเขียนข้อความเกี่ยวกับการกระทำ ความคิด หรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีตัวเลือก 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าเลือกคำตอบระดับมาก	หมายถึง	3	คะแนน
ถ้าเลือกคำตอบระดับปานกลาง	หมายถึง	2	คะแนน
ถ้าเลือกคำตอบระดับน้อย	หมายถึง	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน	31 – 45	หมายถึง	มีความสนใจการอ่านระดับมาก
คะแนน	16 – 30	หมายถึง	มีความสนใจการอ่านระดับปานกลาง
คะแนน	0 – 15	หมายถึง	มีความสนใจการอ่านระดับน้อย

ตัวอย่างข้อความที่เขียนในแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความสนใจในการอ่าน		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
0	ฉันชอบอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง			
00	ฉันรู้สึกดีใจเมื่อได้อ่านหนังสือ			
000	ฉันมีความสุขมากเมื่อได้อ่านหนังสือ			
0000	เมื่อฉันพบเห็นตัวหนังสือในที่ใดก็จะอ่านเสมอ			

3.3 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย การสอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบด้านโครงสร้างและเนื้อหา โดยดัชนีค่าความสอดคล้อง Index of Consistency : IOC ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มคำว่า ฉัน ซึ่งทำหน้าที่ในประธานในข้อความแต่ละข้อให้ประโยคสมบูรณ์ขึ้นและได้ค่า IOC เท่ากับ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก)

3.4 นำแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2552 โดยครูอธิบายวิธีทำแบบประเมินความสนใจในการอ่าน จนนักเรียนเข้าใจแล้วจึงเริ่มอ่านข้อคำถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความสนใจในการอ่าน ให้นักเรียนทำที่ละข้อจนครบทุกข้อ

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One – Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 249) ดังนี้

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

เมื่อ	E	แทน	นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
	T ₁	แทน	การวัดความสามารถอ่านคำก่อนการทดลอง
	X	แทน	การสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านคำ
	T ₂	แทน	การวัดความสามารถอ่านคำหลังการทดลอง และความสนใจในการอ่าน

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ในการดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ระยะก่อนการทดลอง ทำความคุ้นเคยกับนักเรียนและทำการทดสอบความสามารถอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนทดลอง (Pretest)

2.3 ระยะทดลอง ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ทำการทดลอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ ถึงวันพฤหัสบดี เวลา 15.00 น. ถึง 16.00 น. โดยใช้เวลาในการสอนวันละ 60 นาที รวมเวลาทดลองทั้งสิ้น 20 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2552 ถึง 22 กันยายน 2552 ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ดังนี้

สัปดาห์	ครั้ง	คำ
1		หมวดที่ 1 เรื่องผัก
	1	แตงกวา คะน้า
	2	ผักกาด ผักบุ้ง
	3	ฟักทอง มะนาว
	4	มะเขือเทศ กะหล่ำปลี
2		หมวดที่ 2 เรื่องผลไม้
	5	มะม่วง ทุเรียน
	6	กล้วยหอม มังคุด
	7	แอปเปิ้ล แดงโม
	8	มะละกอ สับปะรด
3		หมวดที่ 3 เรื่องดอกไม้
	9	ดอกมะลิ ดอกบัว
	10	ดอกเฟื่องฟ้า ดอกเข็ม
	11	ดอกกล้วยไม้ ดอกกุหลาบ
	12	ดอกบานไม่รู้โรย ดอกดาวกระจาย

สัปดาห์	ครั้ง	คำ
4		หมวดที่ 4 เรื่องสัตว์
	13	เสือ สิงโต
	14	นกยูง ผีเสื้อ
	15	ม้าน้ำ ปลาตาว
	16	ปลาฉลาม ปลาวาฬ
5		หมวดที่ 5 เรื่องสถานที่
	17	บ้าน ตลาด
	18	โรงพยาบาล วัด
	19	โรงเรียน ธนาคาร
	20	สถานีตำรวจ สถานีรถไฟ

หมายเหตุ ภายหลังจากการเรียนรู้ครบ 1 หมวด ได้จัดเวลาเพิ่มให้นักเรียนไปฝึกทักษะการอ่านจากแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน

2.4 หลังการทดลองทำการทดสอบความสามารถอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดลองและวัดความสนใจในการอ่านโดยใช้แบบทดสอบถามวัดความสนใจในการอ่าน เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range: IQR) และ The Signed Test for Median : One Sample

2. เปรียบเทียบศึกษาความสามารถอ่านคำ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังสอน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธี The Wilcoxon Matched - Pairs Signed – Ranks Test

3. การศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range: IQR) และ The Signed Test for Median : One Sample

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตร

1.1 ดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency : IOC) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
	$\sum R$ แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 196)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P แทน	ดัชนีค่าความยากง่าย
	R แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบถูก
	N แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

1.3 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตร (Discrimination) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543: 50)

$$r = \frac{H - L}{N/2}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าความยากของข้อสอบ
	H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูกในข้อสอบข้อนั้น
	L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูกในข้อสอบข้อนั้น
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนแบบทดสอบโดยใช้สูตรคุเดอร์ – ริชาร์ดสัน KR - 20 โดยใช้สูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2548: 157)

$$r_{tt} = \left(\frac{n}{n-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

2. หาค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่ามัธยฐาน (Median) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2548: 174)

$$Mdn = \frac{X_N + 1}{2}$$

เมื่อ	Mdn	แทน	มัธยฐาน หรือ ค่ากลาง
	X	แทน	จำนวนคะแนนหรือข้อมูลที่เป็นเลขคู่
	$\frac{X_N}{2}$	แทน	คะแนนตัวที่ $\frac{N}{2}$
	$\frac{X_{N+1}}{2}$	แทน	คะแนนตัวที่ $\frac{N}{2} + 1$

2.2 ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ยุทรพงษ์ กัวยวรรณ. 2543: 152)

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ Q_1 แทน ค่าที่ตำแหน่ง $1/4$ หรือ 25% หาได้จาก $Q_1 = \frac{N}{4}$

Q_3 แทน ค่าที่ตำแหน่ง $3/4$ หรือ 75% หาได้จาก $Q_3 = \left(\frac{N}{4}\right) \times 3$

N แทน จำนวนข้อมูล

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้สถิติแบบนอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistics) การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานของความสามารถอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้ The Signed Test for Median : One Sample (Milton; McTeer; & Corbet. 1997: 594-595) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P(X \leq M) = P(X \geq M) = \frac{1}{2}$$

M แทน ค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (เกณฑ์ที่กำหนดไว้)

X แทน จำนวนค่าของตัวแปรที่น้อยกว่าค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้ (-) หรือจำนวนค่าของตัวแปรที่มากกว่าค่ามัธยฐานที่ตั้งไว้ (+)
โดยพิจารณาใช้ค่า + เมื่อตั้งสมมติฐาน $H_a : M < M_0$
และพิจารณาใช้ค่า - เมื่อตั้งสมมติฐาน $H_a : M > M_0$
เมื่อ M เป็นค่ามัธยฐานที่ได้จากการทดลองและ M_0 เป็นค่ามัธยฐานที่กำหนดไว้

3.2 ใช้สถิติแบบนอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistics) การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานของการศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังการสอน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 93) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$D = Y - X$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อมูลทั้งคู่
	X	แทน	คะแนนของการประเมินก่อนการทดลอง
	Y	แทน	คะแนนของการประเมินหลังการทดลอง

จัดอันดับค่าความแตกต่างจากค่าน้อยไปหาค่ามาก
 กำกับอันดับที่ด้วยเครื่องหมายบวกหรือเครื่องหมายที่มีอยู่เดิม
 หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวก และมีเครื่องหมายลบตามลำดับค่า
 ค่าของผลรวมที่น้อยกว่า (โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) เราเรียกค่านี้ว่า T

$$Z = \frac{T - E(T)}{S_T}$$

เมื่อ $E(T) = \frac{N(N+1)}{4}$

$$S_T = \sqrt{\frac{N(N+1)(2N+1)}{24}}$$

เมื่อ	$E(T)$	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมอันดับที่น้อยกว่า
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	S_T	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Z	แทน	คะแนนมาตรฐาน
	T	แทน	ค่าของผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับที่น้อยกว่า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสามารถอ่านคำและความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนคะแนน คำมาตรฐาน และค่าพิสัยควอไทล์ ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ระดับ
1	6	ปรับปรุง	15	ดี
2	7	ปรับปรุง	18	ดีมาก
3	8	ปรับปรุง	18	ดีมาก
4	8	ปรับปรุง	19	ดีมาก
5	9	ปรับปรุง	20	ดีมาก
6	8	ปรับปรุง	18	ดีมาก
Mdn	8	ปรับปรุง	18	ดีมาก
IQR	1		1	

จากตาราง 1 แสดงว่าความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน โดยก่อนสอนมีคะแนนระหว่าง 6 - 9 คะแนน คำมาตรฐานเท่ากับ 8 และ ค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 1 มีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับปรับปรุง หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน นักเรียนมีคะแนนระหว่าง 15 - 20 คะแนน คะแนนคำมาตรฐานเท่ากับ 18 และค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 1 มีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 2 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานของความสามารถในการอ่านคำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะ
ทางการอ่าน

คนที่	คะแนน ความสามารถอ่านคำ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐานที่ เป็นเกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		P-Value
			+	-	
1	15	14 – 15	+		1.0000
2	18		+		
3	18		+		
4	19		+		
5	20		+		
6	18		+		
Mdn	18	< = 14	6	0	
IQR	1				

จากตาราง 2 แสดงว่าคะแนนมัธยฐานของความสามารถอ่านคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน แตกต่างจากค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับดี (14 -15 คะแนน) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงจัดว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการ ใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี

2. เปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		ผลต่างของ คะแนน $D=Y-X$	ลำดับที่ของ ความแตกต่าง	ลำดับตาม เครื่องหมาย		T
	ก่อนสอน	หลังสอน			+	-	
1	6	15	+9	1	+1	-	0*
2	7	18	+11	5	+5	-	
3	8	18	+10	2.5	+2.5	-	
4	8	19	+11	5	+5	-	
5	9	20	+11	5	+5	-	
6	8	18	+10	2.5	+2.5	-	
รวม					+21	0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ความสามารถอ่านคำของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถอ่านคำสูงกว่าก่อนทดลองซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับสูงขึ้น

6. ความสนใจในการอ่านจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ตาราง 4 คะแนนค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

คนที่	คะแนนความสนใจการอ่าน (คะแนนเต็ม 45 คะแนน)	ระดับความสนใจการอ่าน
1	45	มาก
2	45	มาก
3	45	มาก
4	44	มาก
5	43	มาก
6	45	มาก
Mdn	45	มาก
IQR	1	

จากตาราง 4 แสดงว่า ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน มีความสนใจในการอ่านอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนมัธยฐานของกลุ่มเท่ากับ 45 คะแนน และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับ 1 ระดับความสนใจในการอ่านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานที่คำนวณได้กับค่ามัธยฐานของความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

คนที่	คะแนน ความสนใจในการอ่าน (คะแนนเต็ม 45 คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐานที่ เป็นเกณฑ์ระดับมาก	เครื่องหมาย		P-value
			+	-	
1	45	31 - 45	+		1.0000
2	45		+		
3	45		+		
4	44		+		
5	43		+		
6	45		+		
Mdn	45	< = 31	6	0	
IQR	1				

จากตาราง 5 แสดงว่าคะแนนมัธยฐานความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะในการอ่านแตกต่างจาก ค่ามัธยฐานที่เป็นเกณฑ์ระดับมาก (31 – 45 คะแนน) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงจัดว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ว่า ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน
3. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงขึ้น
3. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีอาการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโสตศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งได้รับการตรวจวัดการได้ยินจากนักแก้ไขการได้ยิน และมีใบรับรองความพิการ ใช้ภาษามือในการสื่อสาร มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีอาการอื่น กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 6 คน เลือกโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวน 2 ห้องเรียน เลือกเพียง 1 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น

เครื่องมือใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดพัฒนาทักษะการอ่านประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน แบบฝึกทักษะประจำหน่วยการเรียนรู้แบบฝึกทักษะประจำหน่วยการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ และแบบทดสอบวัดความสนใจในการอ่าน

ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ดำเนินการสอนด้วยตนเอง เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี เวลา 15.00 น. ถึง 16.00 น. วันละ 60 นาที จำนวน 20 แผนการจัดการเรียนรู้ ระหว่าง 17 สิงหาคม ถึง 22 กันยายน 2552 โดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วจึงเริ่มเรียนเนื้อหาโดยกำหนดเนื้อหาการอ่านคำ แล้วเลือกคำศัพท์ในบทเรียน จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2539 ที่เป็นคำนาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หมวด คือ หมวดที่ 1 เรื่องผัก หมวดที่ 2 เรื่องผลไม้ หมวดที่ 3 เรื่องดอกไม้ หมวดที่ 4 เรื่องสัตว์ และหมวดที่ 5 เรื่องสถานที่ ให้เรียนเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ เมื่อเรียนทั้ง 5 หมวดแล้วให้ทำแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้โดยใช้กับคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการทบทวนบทเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จำนวน 20 ข้อ แล้วได้ดำเนินการวัดความสนใจในการอ่าน จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านคำหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) แล้วสรุปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือระดับดี การเปรียบเทียบความสามารถอ่านคำ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้วิธีการของวิลคอกสัน (The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test) และการศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการตรวจสอบด้านโครงสร้างและเนื้อหา โดยใช้ดัชนีค่าความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะแก้ไข และผู้วิจัยได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก
2. ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถอ่านคำ จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงกว่าก่อนการเรียนนั้น ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาแก่นักเรียนหูหนวก ขั้นตอนการสอนจากง่ายไปยาก จากการศึกษาความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก เพราะชุดพัฒนาทักษะในการอ่านได้นำวิธีการสอนภาษาแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นขั้นตอนการสอนภาษาที่ใช้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีขั้นตอนการสอนจากง่ายไปหายากตามทฤษฎีการเรียนรู้และลักษณะการสื่อสาร (มลิวัลย์ ธรรมแสง, 2550: 65) และมีวิธีการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์นำไปสู่การจำและความเข้าใจในบทเรียนส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกับทฤษฎีการอ่านของทราบาสโซ (Trabasso) ซึ่งกล่าวไว้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน มีลำดับขั้นการอ่านคือ การรับสาร โดยใช้สายตารับรู้ และการใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงและภาพ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545: 58) และตรงกับสกุกนา นองมณี (2549: 21) กล่าวไว้ว่า ปัญหาในการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค จึงจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้จักคำ ความหมาย และอ่านคำนั้นๆ ให้ได้ก่อน ทั้งต้องดูความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และประสบการณ์ทางภาษา ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนอ่านได้ อ่านออก จึงเห็นได้ว่าความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมาก เพราะใช้วิธีการสอนภาษาแบบผสมผสานที่เน้นให้นักเรียนรู้จักคำ ความหมายของคำ และการอ่านคำนั้นๆ ให้ได้โดยการใช้ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์จริง ดังคำกล่าวของ นพรัตน์ เจริญผล (2549: 57)

ที่กล่าวว่า ลักษณะความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ ความต้องการ ความถนัดและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมแตกต่างกัน นั่นคือ การที่จะให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ผู้เรียนจะต้องมีสมาธิในการเรียน สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้โดยตลอด และความสนใจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานั้นๆ ด้วย

การเปรียบเทียบความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถอ่านคำ หลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านสูงกว่าก่อนการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ คือ ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับสูงขึ้น เนื่องจากการสอนโดยการ ใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสานโดยขั้นตอนการสอนเริ่มจากง่ายไปหายาก เริ่มต้นจากการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่ได้เรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ดู ฟัง ดมกลิ่น ลิ้มรส สัมผัส ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร จากการได้รับประสบการณ์จริงไปสู่การจำและความเข้าใจในบทเรียนตามลำดับ ส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ได้ รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกหัดทำแบบเรียน แบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะประจำหมวดการเรียนรู้ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ รวมทั้งผู้วิจัยได้นำชุดพัฒนาทักษะการอ่านไปทดลองใช้กับนักเรียนปกติ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนวัดพระธาระบือธรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนได้นำชุดพัฒนาทักษะการอ่านไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งจนได้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านที่สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จึงส่งผลให้ความสามารถอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพร บุตรศรี (2550: 78) ได้ศึกษาความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ โดยการใช้วิธีสอนภาษาแบบผสมผสาน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน และเขียนภาษาไทยหลังสอนอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นก่อนการเรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดชนก เสวตเสถียร (2550: 77) ได้ศึกษาความสามารถอ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ โดยการใช้วิธีสอนภาษาแบบผสมผสาน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยหลังการสอนอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับจินดา อุ่นสอน (2551: 48 - 49) ได้ศึกษาผลการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ วิชาอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งการทำหนังสือชุดเสริมประสบการณ์ เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ นั้น ได้ใช้หลักการสอนภาษาแบบผสมผสาน โดยทฤษฎีการสอนอาหารหลัก 5 หมู่ มีแบบฝึกทักษะการอ่าน

การเขียนที่เริ่มต้นจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย ๆ สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทำให้ทราบผลการพัฒนาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาผลปรากฏว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ วิชาอาหารว่างและเครื่องดื่มหลังการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจในการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์ เพราะมีขั้นตอนการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก มีเนื้อหา การฝึกอ่านคำ การฝึกเขียน และการฝึกทำภาษามือ

การศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ คือความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังการสอนจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะชุดพัฒนาทักษะการอ่าน มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอนภาษาแบบผสมผสานประกอบด้วยขั้นตอนการสอนที่เริ่มต้นจากง่ายไปหายากและนักเรียนได้มีส่วนร่วมการเรียนการสอน โดยการลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมและทุกคนมีโอกาสเท่าๆ กันทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา ตลอดจนการฝึกกิจกรรมซ้ำๆ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะ เป็นการทบทวนความรู้ และตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และแบบฝึกทักษะมีรูปภาพที่เหมือนจริง และมีสีสันสวยงาม ทำให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจการอ่านเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิชา เพชรวิระ (2550: 81) กล่าวว่า ความสนใจเป็นหัวใจสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนควรจัดสภาพการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจในสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน หรือการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดกิจกรรมการสอน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกขั้นตอน ครูควรให้กำลังใจ ให้คำชมเชยนักเรียนเพื่อเสริมความมั่นใจในการเรียนการสอน ให้นักเรียนอยากเรียน ครูและนักเรียนควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นกันเองและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน

1.2 ในการสอนทุกครั้งควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอนทุกขั้นตอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมทุกคน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น กล้าคิดกล้าแสดงออกตั้งใจเรียน และเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถอ่านคำได้ดีและถูกต้องมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่านให้ครอบคลุมในกลุ่มสาระการเรียนรู้
อื่นๆ

2.2 ควรมีการวิจัยความสามารถเขียนคำ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

2.3 ควรมีการพัฒนาชุดทักษะการอ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำอักษรควบ
ตัวการ์นต์ และการผันวรรณยุกต์ ในแต่ละหลักสูตรชั้นพื้นฐานในแต่ละ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.4 ควรมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ใช้ร่วมกับการสอนภาษาแบบผสมผสานและ
นำมาพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุตประเสริฐ. (2546). เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงรัง. (2523). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย: เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค่าครูสภา.
- (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- (2545:ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- กรรณิกา แก้วปานกัน. (2547). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษฎา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- เกียร วรงค์อม. (2548). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.
- เกษมศรี ภัทรภุริสกุล. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีสรณนิยม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไข่มุก เหล่าสุนทร. (2550). ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรลดา ไผ่ตรึงจิตต์. (2549). การศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จินดา อุ่นสอน. (2551). การศึกษาผลการใช้หนังสือชุดเสริมประสบการณ์ เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ วิชาอาหารว่างเครื่องดื่ม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ: โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์.
- จิรัฐยา แก้วปอง. (2544). การศึกษาความเข้าใจการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชฎานินทร์. (2545). ศิลปะการอ่านหนังสือให้เก่ง. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. (2533). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยสื่อหนังสือที่ใช้ภาพเหมือนกับหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชิดชนก เสด็จเสนา. (2550). การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ จากการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์.
- ธีรยุทธ์ เสนิงส์ ณ อยุธยา; และคณะ. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพครู. พิมพ์ครั้งที่ 14. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- นพรัตน์ เจริญผล. (2549). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิบูลทอง สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ได้รับการสอนแบบการคิดวิจารณ์ญาณกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บันลือ พฤษะวัน. (2532). มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2538). มิติใหม่ในการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปิยมารณ สบายแท้. (2545). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล พื้นฐานผ่านทักษะข้อร้องประสานเสียง. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: แวนแกว.

----- (2547). แบบฝึก อ่านเขียนเรียนดี ชุดที่ 9 การสอนอ่านคำ. กรุงเทพฯ:

โกลบอลเอด.

พัชนี บุญรัตมี. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทาง

การเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนสละรูป. ปรินุญานินพนธ์

กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

พัชรา พรหมณี. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย สำหรับบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).

ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

แฮ้า ออฟ เคอร์มีส์.

ไพวรรณ อินทนิล. (2534). เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

----- (2546). การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ชลบุรีการพิมพ์.

มณฑา ประเดิมชัย. (2550) การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนวัดปากทอวิทยาตรง สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปสมการสอนแบบ

ปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ถ่ายเอกสาร.

มณีวัชร ปัญจมณี. (2544). การศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่อง

ทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบ

มอนเตสซอรี. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2550). ผากไว้ให้คิดถึง. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

เยาวลักษณ์ สารโน. (2550). การใช้ชุดการสอนนิทานเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้องไคร้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).

เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.

ราชกิจจานุเบกษา. (2552) . พระราชบัญญัติกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการ

ทางการศึกษา พ.ศ. 2552 . ราชกิจจานุเบกษา เลขที่ 126 ตอนพิเศษ 80 ง ลงวันที่ 8

มิถุนายน พ.ศ. 2552. หน้า 46.

- โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี. (2550). การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี จากการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน. นนทบุรี: โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี.
- (2550). การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี จากการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน. นนทบุรี: โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2541). เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วนิช บรรจง; คนอื่นๆ. (2540). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- วรรณถ คลายนาท. (2551). ชุดการสอนซ่อมเสริมเรื่องจังหวะเคาะ (Beat) สำหรับนักเรียนเป็ยโนระดับชั้นต้น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วริยา อินพาเพียร. (2546). การพัฒนาชุดการสอนเพลงและการศึกษาทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรพร บุตรศรี. (2550). การศึกษาความสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ จากการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์.
- วันทนา เมืองจันทร์. (2547). การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กวัยเรียน. กรุงเทพฯ: วิทยาคารย์.
- วารี ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แววตา พฤกษา. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการโครงการและการประเมินโครงการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2544). ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยาการศึกษาและสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราไพเพรส.
- (2550). ทักษะศิลป์เพื่อการศึกษาพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.

- สฤณา เปลี่ยนกลาง. (2541). การเปลี่ยนเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สฤณา นองมณี. (2549). การพัฒนาทักษะการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้เพลง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2542). จิตวิทยาการศึกษา(ศึกษา 122). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมเกียรติ กินจำปา. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเบอร์ดดอห์ (MIT). ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ. (2547). หลักสูตรสถานศึกษาเฉพาะความพิการประเภทบกพร่องทางสติปัญญาของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). สรุปย่อรายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุชา จันทน์เอม. (2543). จิตวิทยาเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทธิชา เพชรวีระ. (2550). การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดทางภาษา ความคงทนในการเรียนรู้ และความสนใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีสรคณิคมกับการสอนแบบเดิม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุรศักดิ์ กาญจนการุณ. (2531). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ที่ได้รับการสอนโดยผ่านวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติในวิชาภาษาไทย*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ แซ่ภู่. (2547). *การสร้างแบบฝึกแบบโคลซเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่าน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ช่วงชั้นที่ 1)*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Albert, J II; & R.S. Edward. (1987). *How to Teach Reading: Contemporary-Based Program*. New York: Longman.
- Bender, William N. (1993). *Teaching Students with Mild Disabilities*. Massachusetts : Allyn and Bacon A Simon & Schuster Company.
- Grellet, Francoise. (1994). *Developing Reading Skills*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harp, B.; & J.A. Brewere. (1996). *Reading and Writing: Teaching for the Connection?*. Fort Worth: Harcourt Brace College Publication.
- Hurlock, Elizabeth B. (1991). *Adolesent Development*. 3rd ed. New York: Mcgraw Hill Book Company.
- Isengart, Janet K. (1996). *Students reading Interest: Can Teacher's Bliets and Instructional Practices Have an Effect?*. Doctor's Thesis. Virginiaia: West.
- Miller, Wilma H. (1990). *Reading Comprehension Activities Kit*. New York: Center for Applied Research in Education.
- Milition, Susan J., Mcteer, Paul M.; & Corbet, J. Janes. (1997). *Introduction to Statistics*. New York: McGraw-Hill.
- Powell, Marvin. (1998). *The Psychology of Adolescence*. New York: The Bobbs Merrill companyo.
- Reutzel, R.D., & Cooler R.B. (1996). *Teaching children to read : From basals to books*. (2nd ed). Englewood Cliffs, NJ: Merill.
- Smith, Corinne R. (1999). *Learning Disabilities: The Interaction of Learner, Task, and Setting*. 3rd ed. Maryland: Allyn & Bacon.
- Smith, Frank. (1992). *To Think in Language Learning and Education*. London: Koutledge.
- Super, Donald E. (1998). *The Psychology of Career*. New York: Harper and Brothers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

1. อาจารย์สุกฤษฎี วงแวงน้อย
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. อาจารย์วรรณวิมล เณรทรัพย์
หัวหน้ากลุ่มงานเด็กพิการเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. อาจารย์สุมาลี จิยะจันทร์
ครู อันดับ คศ.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
4. อาจารย์จินดา อุ๋นสอน
ครู อันดับ คศ.3 ชำนาญการพิเศษด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
5. อาจารย์จรัส จินดาวงศ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี
6. อาจารย์ละเอียด อัมพะมัต
ครู อันดับ คศ.2 ชำนาญการด้านการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี

ภาคผนวก ข

- ตารางผลประเมินแบบทดสอบความสามารถอ่านคำและแบบทดสอบวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียน
- ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง แบบประเมินความสนใจการอ่านของนักเรียน
- ตารางวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และอำนาจจำแนก (r) และแบบทดสอบความสามารถอ่านคำ

1. ผลการประเมินแบบทดสอบความสามารถอ่านคำและแบบทดสอบวัดความสนใจ
การอ่านจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการอ่าน ดังแสดงในตาราง 6 ตาราง 7 และตาราง 9

ตาราง 6 ผลการประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาโดยหาจากดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 1)
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

จากตาราง แสดงว่า แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 1) โดยผู้เชี่ยวชาญ
มีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ตาราง 7 ผลการประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาโดยหาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 2) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

จากตาราง แสดงว่า แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 2) โดยผู้เชี่ยวชาญ มีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง แบบประเมินความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

จากตาราง แสดงว่า แบบประเมินความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ
มีความสอดคล้องข้อคำถามทุกข้อโดยมีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ

2. วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถอ่านคำ

ตาราง 9 ค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 1)

ที่	P	r
1	0.66	0.53
2	0.66	0.53
3	0.54	0.22
4	0.63	0.49
5	0.51	0.34
6	0.74	0.31
7	0.60	0.45
8	0.77	0.35
9	0.49	0.63
10	0.57	0.58

ตาราง 10 ค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถอ่านคำ (ตอนที่ 2)

ที่	P	r
1	0.34	0.28
2	0.49	0.47
3	0.60	0.45
4	0.51	0.34
5	0.63	0.65
6	0.66	0.20
7	0.74	0.31
8	0.51	0.50
9	0.34	0.44
10	0.66	0.37

หมายเหตุ ใช้ดัชนีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และใช้ดัชนีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง การอ่านคำ

หมวดคำที่ 1 ผัก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 60 นาที

วันที่.....

ผู้สอน นางสาวจรัสกร เล็กตระกูล

สาระสำคัญ

คำศัพท์ หมวดคำผัก ซึ่งประกอบด้วย แตงกวา และคะน้า

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนอ่านและเข้าใจความหมาย แตงกวา คะน้า ได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

หมวดคำผัก คำว่า แตงกวา คะน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านคำ แตงกวา คะน้า ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถ เลือกคำที่มีความหมายตรงกับภาพ แตงกวา คะน้าได้ถูกต้อง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นสร้างประสบการณ์ทางภาษา

1. นำผักชนิดต่างๆ เช่น แตงกวา คะน้า ผักกาด ผักบุ้ง ฟักทอง มะนาว มะเขือเทศ กะหล่ำปลี ให้นักเรียนดูว่านักเรียนรู้จักผักอะไรบ้าง ใครชอบรับประทานผักอะไร โดยให้นักเรียนหยิบผักที่ตนเองชอบมาถือไว้ ใครชอบผักเหมือนกันก็ยืนรวมกัน
2. ครูและนักเรียน สนทนาถึงชื่อผักแต่ละชนิดตลอดจน รูปร่าง ลักษณะ สี ขนาด และรสชาติของผักแต่ละชนิด
3. นำ แตงกวา คะน้า มาใส่จานอย่างละ 1 จาน ให้นักเรียนบอก รูปร่างลักษณะ สี ขนาด จากนั้นหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วให้นักเรียนทุกคนชิมว่าผักแต่ละชนิด มีรสชาติอย่างไร
4. สนทนากับนักเรียนถึงประโยชน์การกินผัก จะทำให้ร่างกายแข็งแรง สะดวกในการขับถ่าย นักเรียนควรรับประทานผักทุกวัน

ขั้นจำได้

1. นำผักของจริง ชุดที่ 1 แดงกวา ค่ะนำ วางบนโต๊ะให้นักเรียนดูและบอกชื่อผักแต่ละชนิด
2. นำผักของจริง ชุดที่ 2 แดงกวา ค่ะนำ ใส่ถุงผ้าให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาหยิบผักในถุงผ้า 1 ชนิด นำผักไปวางคู่กับผักของจริงที่เหมือนกันที่วางอยู่บนโต๊ะให้นักเรียนบอกชื่อผักที่หยิบและให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
3. ให้นักเรียนดูผักจำลอง แดงกวา ค่ะนำ ครูอธิบายความแตกต่างระหว่างผักของจริงกับผักจำลอง แล้วเอาของจริงกับของจำลองมาวางคู่กันบนโต๊ะ
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มแล้วนำถุงผ้ามา 2 ถุง ถุงที่ 1 ใส่ผักจำลองนำไปให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 ถุงที่ 2 ใส่ผักของจริงแล้วนำไปให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 จากนั้นให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มหยิบผักในถุงของกลุ่มตนเองคนละ 1 ชิ้น จากนั้นให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มนำผักที่เหมือนกันวางคู่บนโต๊ะ พร้อมทั้งให้บอกชื่อผักให้ถูกต้อง ให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
5. ให้นักเรียนดูบัตรภาพ แดงกวา ค่ะนำ แล้วเสียบบัตรบนกระเป๋าน้อง
6. นักเรียนเล่นเกม “ ผักคู่เหมือน ” โดยครูหยิบภาพ แดงกวาหรือคะนำ ภาพใดให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาหยิบผักของจริงที่เหมือนกับบัตรภาพนั้น ใครทำได้ถูกต้องครูกล่าวชมเชย ให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เข้าแถวหันหน้าเข้าหากัน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มถือบัตรภาพ แดงกวา ค่ะนำ ครูยืนตรงกลาง เมื่อครูชูผักจำลองชนิดใด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่มีบัตรภาพผักที่เหมือนกันชูภาพขึ้น กลุ่มใดชูภาพได้เร็วและถูกต้องเป็นผู้ชนะ
8. นักเรียนดูบัตรภาพผักที่เหมือนกัน 2 ชุด จากนั้น ครูติดบัตรภาพชุดที่ 1 บนกระดานทั้ง 2 ภาพ ภาพแดงกวา ค่ะนำ ส่วนบัตรภาพชุดที่ 2 แจกให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ ให้นักเรียนดูภาพที่ได้รับแจกว่าเป็นผักอะไร แล้วนำไปติดบนกระดานให้ตรงกับภาพของนักเรียน พร้อมทั้งให้บอกชื่อผักให้ถูกต้อง ให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน

ขั้นเข้าใจ

1. นำบัตรคำ แดงกวา ค่ะนำ ให้นักเรียนดู ครูอ่านคำศัพท์ 2 – 3 ครั้งให้นักเรียนอ่านตาม นำบัตรคำวางคู่กับผักของจริง แล้วให้นักเรียนทำตาม
2. นักเรียนเล่นเกม “ ตามหาเพื่อน ” ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำ กับผักของจริงเมื่อครูหยิบผักของจริงแดงกวา ค่ะนำ ชนิดใดขึ้นมา ให้นักเรียนที่มีบัตรคำชื่อผักที่เหมือนกันออกมายืนคู่กัน พร้อมทั้งให้อ่านชื่อผักให้ถูกต้องครูชมเชย ให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ครูแจกผักจำลองให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และแจกบัตรคำชื่อผักให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้

- ให้นักเรียนกลุ่มที่1 เลือกผักจำลอง 1 ชนิด ให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 เลือกบัตรคำชื่อผักของตนมาจับคู่ให้ถูกต้อง ให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
- ให้นักเรียนสลับทำกิจกรรมโดยให้นักเรียนกลุ่มที่2 เป็นผู้เลือกผักจำลอง และกลุ่มที่1 เป็นผู้เลือกบัตรคำชื่อผัก
- 4. นำบัตรภาพและบัตรคำ แดงกวา,คะน้า ทั้งหมดมาคละรวมกัน แล้วคว่ำบัตรไว้บนโต๊ะให้นักเรียนมาหยิบบัตรไปคนละ 1 บัตร เปิดดูว่าแต่ละคนได้บัตรภาพและบัตรคำอะไรบ้าง
- 5. ให้นักเรียนคนที่1 นำบัตรภาพที่ได้ติดบนกระดาน ให้นักเรียนคนที่2 ที่มีบัตรคำที่ตรงกับบัตรภาพไปติดคู่กันให้ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันอ่านชื่อผักให้ถูกต้องให้นักเรียนผลัดกันทำกิจกรรมเช่นนี้จนครบทุกคน
- 6. นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

1. ผักของจริง
2. ผักจำลอง
3. บัตรคำ
4. บัตรภาพ
5. กระเป๋าคำนวณ
6. แบบฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมทำกิจกรรม
2. ตรวจผลงานของนักเรียนจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนอ่านคำ ได้ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถ กาบาคำที่มีความหมายตรงกับภาพ แดงกวา คะน้าได้ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

(นางสาวจรัสกร เล็กตระกูล)

ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ

แบบทดสอบความสามารถอ่านคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้แบบทดสอบ 20 ข้อ เวลา 30 นาที
2. แบบทดสอบความสามารถอ่านคำและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ แบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบทดสอบการจับคู่ภาพกับคำ จำนวน 10 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบทดสอบการเลือกคำให้ตรงกับภาพจำนวน 10 ข้อ
3. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ นอกจากคำสั่งลงในแบบทดสอบชุดนี้
4. ให้นักเรียนนำแบบทดสอบชุดนี้คืนครูที่คุมสอบ

แบบทดสอบ

ความสามารถอ่านคำ

วิชา ภาษาไทย

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ นามสกุล

วันที่ทดสอบ

คะแนนที่ได้ คะแนน

แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถอ่านคำ

จำนวน 10 ข้อ

10 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนจับคู่ภาพกับคำศัพท์ให้ถูกต้อง

1.

มะเขือเทศ

2.

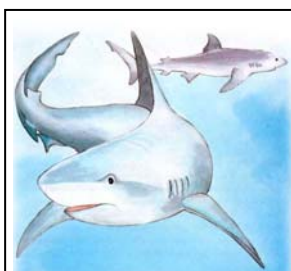
ดอกกุหลาบ

3.

ปลาฉลาม

4.

สับปะรด

5.

โรงพยาบาล

6.

กะหล่ำปลี

7.

สถานีรถไฟ

8.

ธนาคาร

9.

ดอกกล้วยไม้

10.

ดอกบานไม่รู้โรย

แบบทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 ตอนที่ 2 แบบทดสอบความเข้าใจความหมายของคำจำนวน จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนกากบาท ✕ คำที่มีความหมายตรงกับภาพ

1.		แตงกวา	มะนาว
		ฟักทอง	มะเขือเทศ

2.		ดอกเข็ม	ดอกเฟื่องฟ้า
		ดอกดาวกระจาย	ดอกกุหลาบ

3.		บ้าน	ธนาคาร
		โรงเรียน	ตลาด

4.

	โรงเรียน	สถานีรถไฟ
	สถานีตำรวจ	บ้าน

5.

	ปลาดาว	เสื่อ
	สิงโต	ปลาวาฬ

6.

	ดอกกล้วยไม้	ดอกบานไม่รู้โรย
	ดอกดาวกระจาย	ดอกเฟื่องฟ้า

7.

	ผักบุ้ง	ผักกาด
	ผักคะน้า	กะหล่ำปลี

8.

	มะม่วง	แอปเปิ้ล
	มะละกอ	กล้วยหอม

9.

	ปลาวาฬ	ปลาฉลาม
	ปลาดาว	ม้าน้ำ

10.

	นกยูง	สิงโต
	ผีเสื้อ	ม้าน้ำ

ภาคผนวก จ

**แบบสอบถามความสนใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**

แบบสอบถามความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนเพียงช่องเดียว คำตอบที่นักเรียนตอบนั้นไม่มีถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกแตกต่างกันออกไป

2. ในแต่ละช่องมีแสดงความรู้สึก มีความหมายดังนี้

☺ ถ้าเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “มาก” แสดงว่านักเรียนชอบทำหรือคิดจะทำตามข้อความนั้นมาก

☹ ถ้าเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ปานกลาง” แสดงว่านักเรียนชอบทำหรือคิดจะทำตามข้อความนั้น ปานกลาง

☹ ถ้าเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “น้อย” แสดงว่านักเรียนชอบทำหรือคิดจะทำตามข้อความนั้นน้อย

**แบบสอบถามความสนใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกชอบทำ ชอบคิด และตรงกับความสนใจของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความสนใจในการอ่าน		
		มาก ☺	ปานกลาง ☺	น้อย ☹
1	ฉันชอบอ่านหนังสือแข่งกับเพื่อน ๆ			
2	ฉันชอบอ่านหนังสือให้คุณพ่อ คุณแม่ฟัง			
3	ฉันชอบอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง			
4	ฉันรู้สึกดีใจเมื่อได้อ่านหนังสือ			
5	ฉันมีความสุขมากเมื่อได้อ่านหนังสือ			
6	ถ้าฉันไม่เข้าใจหรืออ่านคำไหนไม่ได้จะถามครูเสมอ			
7	ฉันชอบอ่านป้ายโฆษณาต่าง ๆ			
8	เมื่อพบเห็นตัวหนังสือในที่ใดฉันจะอ่านเสมอ			
9	ฉันชอบสอนเพื่อนให้อ่านหนังสือ			
10	ฉันชอบชวนเพื่อน ๆ อ่านหนังสือเสมอ			
11	เมื่ออ่านหนังสือแล้วฉันชอบนำเรื่องราวไปเล่าให้เพื่อนฟัง			
12	ฉันนำสิ่งที่อ่านมาปรับปรุงตนเอง			
13	ฉันภูมิใจในความสนใจความสามารถเกี่ยวกับการอ่านของตนเอง			
14	ฉันรู้สึกชื่นชม ยกย่องคนที่อ่านหนังสือ			
15	คนที่อ่านหนังสือได้ดีย่อมเรียนวิชาอื่นได้ดีด้วย			

ชื่อ.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจรัสกร เล็กตระกูล
วันเดือนปีเกิด	12 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	25/45 ซอยชินเขต 1/43 หมู่ 6 ถนนงามวงศ์วาน ตำบลทุ่งสองห้อง อำเภอหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนในอันดับ คศ.2
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ จาก วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ การสอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ